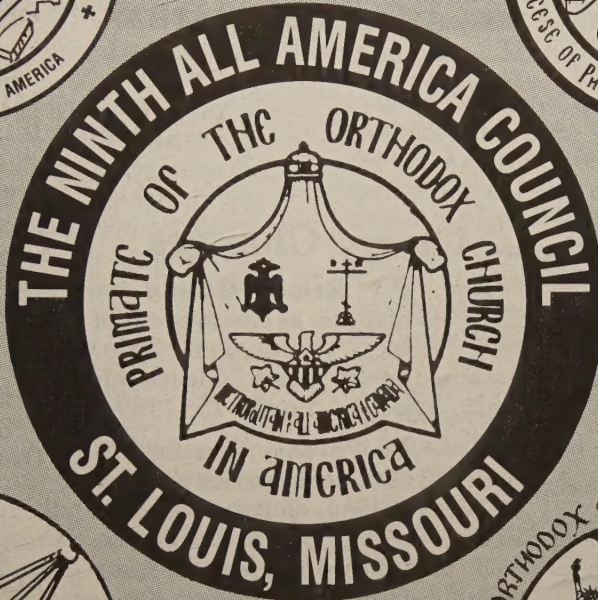
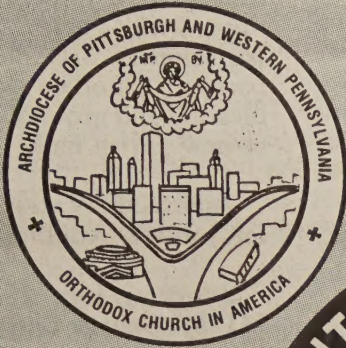
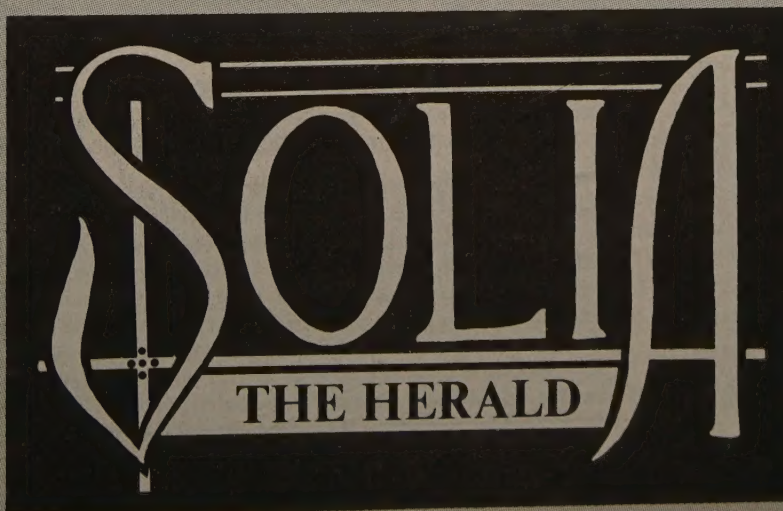

LIBRARY of the
Patriarch Athenagoras
Orthodox Institute
at the Graduate
Theological Union

ACKSON, MI.
AUG. 1989

VOL. LIV,
NO. 8

IN MEMORIAM

ARCHBISHOP JOHN (SHAHOVSKOY)

1989

On Tuesday, May 30, 1989 following a long illness, Archbishop John passed away in Santa Barbara, California where he had lived for many years in retirement. Formerly Bishop of San Francisco and the Western United States of the Orthodox Church in America, Archbishop John still continued his weekly radio talks which were broadcast over the Voice of America for 40 years.

He wrote numerous books on pastoral theology, his memoirs and poetry under the name of "Strannik" (the pilgrim).

His funeral took place at Holy Trinity Cathedral in San Francisco on June 1, 1989, con-celebrated by His Beatitude, Metropolitan Theodosius, His Grace, Bishop Tikhon of San Francisco and His Grace, Bishop Basil, former Bishop of San Francisco.

His Grace, Bishop NATHANIEL, recently paid a visit to Archbishop John.

HIERARCHAL SCHEDULE

Friday-Sunday, July 7-9, Phoenix, AZ. St. John. Informal meetings with Parish Council and parishioners. Saturday Vespers and banquet. Sunday Divine Liturgy, blessing and groundbreaking at site of new parish hall.

July 8-22. Vatra. Camp Vatra for Juniors. Administrator.

Sunday, July 16. Southfield, MI. St. George Cathedral. Divine Liturgy. Later, joined Camp Vatra at Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, as guests at their church picnic.

Sunday, July 23. Dearborn Heights, MI. Sts. Peter & Paul. Divine Liturgy. Memorial service for Andrew Peru.

Saturday, July 29. Toronto, Ont. St. George. Blessing of cemetery section.

Sunday, July 30. Vatra. St. Mary. Divine Liturgy.

SOLIA

THE
HERALD

CHAIRMAN:

Rt. Rev. Bishop
Nathaniel Popp

BUSINESS MANAGER:

Cornel Ivascu

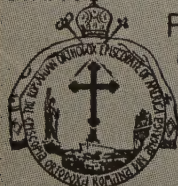
ROMANIAN EDITOR:

Manuela Cruga

ENGLISH EDITOR:

David Oancea

STAFF:

Rev. Fr. Gheorghe
Calciu-Dumitreasa
Florence Sirb
Mark Chestnut
Dinu Cruga

SOLIA (The Herald) (ISSN 0038-1039) is published monthly for \$12.00 per year in the United States, \$14.00 per year in the other countries by the Romanian Orthodox Episcopate, 146 W. Cortland, Jackson, MI. Second class postage paid at Jackson, Michigan and additional offices. POSTMASTER: Send address change to SOLIA, 146 W. Cortland, Jackson, MI, 49201-2208, (517) 789-9088/(517)522-4800.

Articles and news published in SOLIA do not necessarily reflect the views or the endorsement of the Romanian Orthodox Episcopate.

Clergy Changes

Rev. Fr. Remus Grama — Relieved of duties as parish priest of Holy Trinity, Youngstown, Ohio. Assigned to St. Mary, Cleveland, Ohio. Effective August 15, 1989.

Rev. Fr. Stuart Larsen — Relieved of duties as parish priest of Sts. Peter & Paul, Flintoft, Sask. and Descent of Holy Spirit, Assiniboia, Sask. At his own request, on leave of absence for further studies. Effective July 1, 1989. Attached to St. George, Toronto, Ontario.

Rev. Fr. Peter SanFilippo — Accepted into the Romanian Orthodox Episcopate from the Diocese of Washington. Assigned as parish priest of Sts. Peter & Paul, Flintoft, Sask. and Descent of Holy Spirit, Assiniboia, Sask. Effective July 1, 1989.

Rev. Fr. Joseph Morris — Accepted into the Romanian Orthodox Episcopate from the Diocese of Washington. Assigned to The Orthodox Monastery of the Transfiguration, Ellwood City, Pennsylvania. Effective August 1, 1989.

Vatra Bell Tower

Our Cover: The All America Council in St. Louis is a call for hierarchs, clergy and faithful to bear collective witness to the Gospel. We have arranged to use those Diocesan seals available to us. Clockwise from the top: Romanian Diocese and Detroit; Diocese of Philadelphia and Eastern Pennsylvania; Diocese of Chicago and the Midwest; Diocese of New York and New Jersey; Diocese of New England; Bulgarian Diocese and Toledo; Albanian Diocese and Boston; Diocese of Pittsburgh and Western Pennsylvania; center is the motto of Metropolitan Theodosius.

THE 9TH ALL AMERICA COUNCIL

This year, the Romanian Orthodox Episcopate, a Diocese in the Orthodox Church in America, held its 11th annual Church Congress and celebrated its 60th anniversary of foundation as a Diocese. As part of that Congress, or Diocesan Assembly, the agenda included information about the 9th All America Council which had been called for August. Much discussion was held, particularly in the Clergy Conference, about the unique mission of the Episcopate and the general mission of the Orthodox Church in America.

At this time, the majority of our clergy and faithful are recent immigrants or refugees in the New World who have brought with them their own experience of church life in Romania with respect to administration, mission and witness. These people have come from the second largest Orthodox Church in the world; one which is very well organized and strictly disciplined. They are used to the facts that the people are basically of the same nationality, and the vast majority are Orthodox Christians. America's fabric of poly-ethnic peoples and multi-denominational creeds is a shock to them.

The calling of the 9th All America Council, a national assembly of the Church or a nation-wide meeting, is totally new to them and foreign to their church experience. There is no such gathering in Romania or the All Romania Council, nor does this seem to be the experience of most autocephalous Churches. It is unique to the Orthodox Church in America as an autocephalous Church to hold an Inter-Diocesan, National Church Congress. Certainly, each Diocese also holds its own Diocesan Assembly each year, and the same holds true for the Dioceses in Romania.

Much of the discussion of the Clergy Conference centered on the experience that there is no direct contact between individual parishes in any and all Dioceses with the Patriarchate itself. Contact and relationships exist only through the Diocesan hierarchy and local structure. Thus, the calling of an All America Council of all parishes with clergy and laity in attendance is foreign to their church experience and is a matter of concern.

While the Romanian Diocese for the past 60 years has held its own Diocesan Assemblies (Congresses), so, too, the Metropolia held its own Councils made up of clergy and faithful, held together by a loose Inter-Diocesan structure. The Russian Metropolia was more like a single Diocese than a Church of many diocesan units, and the administration of the Church was extended from the Chancery in New York City.

After the 1970 recognition by the Church in Russia of the autocephalic status of the Metropolia, the new Orthodox Church in America began to revise its administration, and individual Dioceses took shape around their hierarchy. Diocesan assemblies were established for the work of the Church on the local level.

The All America Councils, however, continued to call for representation of all parishes, and the structure of a large Inter-Diocesan Council continued. There were new elements, however, in the autocephalous Church; the inclusion of three "ethnic" Dioceses with their own witness, administration and church experience.

The strain of calling so many delegates was felt and, in time, the biannual Council became triennial. The presence of the non-Russian non-Metropolia Dioceses did make a numerical impact on the Councils.

Over the years, even before the 1970 autocephaly was recognized, the Romanian Diocese participated in the All America Councils through the presence of its hierarchy, the late, thrice-blessed, Valerian D. Trifa, who was himself raised to the rank of Archbishop by that Holy Synod. Clergy and faithful joined their hierarchy at various All America Councils and were present at the Montreal Council at which the present Metropolitan, His Beatitude Theodosius, was elected.

The unique fabric of the Orthodox Church in America, the geography and logistics, does call for some form of national expression, and the present structure and scope of the All America Councils should be reviewed and discussed. There are many factors which call us to have a clearer understanding of the Council, including the tremendous financial drain and the incalculable number of hours of manpower expended in this gathering. While the themes and working papers of the past have caused some self-reflection, often they have also induced a near-panic that our statistics were too much like those of "other" churches.

Perhaps, along with the growth of the Church, there came a certain americanization which did not like the idea that there would not be "full" representation from every parish and every priest and lay delegate. The democratic process, it seems, had to also be evident in the good order of the Church. But certainly the Holy Spirit can work through fewer representatives. A simple representation of the bishop, a given number of clergy and laity can also be effective! If we continue as we are, then with each additional parish and mission we must call more delegates.

During the Clergy Conference mentioned, questions were raised about the purpose of the Council and its authority, about the actual role of each Diocese and hierarchy. Numerically smaller and aware of its unique place in the Orthodox Church in America, the Romanian Episcopate stands in awe at the calling of numbers of clergy and lay delegates to St. Louis. What role, what experience can it have?

Perhaps there will be others who will also not go to the Council, although they, too, were called. It is not

(continued on page 4)

FIFTY STUDENTS ATTEND 1989 CAMP VATRA FOR JUNIORS!

What a difference a year makes! After a restructuring of the camps following last summer's disappointing attendance, which resulted in the cancellation of one of the camps, the Vatra has experienced a surge of campers. The first two-week camp of the summer (July 8-22) was open to 10-13 year old boys and girls,

COUNCIL: *(continued from page 3)*

necessarily due to bad will that every delegate and parish will not be represented.

Perhaps unique to the Romanian Diocese is its concern to continue to bear witness to the faithful and the Church in Romania which are suffering under a terrible political regime, which even now is casting monastics from their monasteries, pulling down monasteries, churches and villages. Yes, there is a commitment to a life in the New World, but none can be asked to eradicate roots and erase one's own church experience.

It appears that the 57th Congress of the ROEA is aware of its mission and witness as a Diocese; what it ponders is its role within the Orthodox Church in America, if to be a part of the OCA means territorial integration and absorption.

The question is not unique to ROEA, because every Diocese making up the OCA must also reflect on its role and witness as a Diocese within the total witness of the Church, and its relationship to the other Dioceses.

The list of delegates to the All America Council from this Diocese will be small, and even if we concede the "novelty" of the experience and the costs involved, it would still be better to attend than to not attend; to be present than apart; to meet, to discuss, to be heard, to bear witness, to respond. May the Bishop alone bear witness when the clergy and laity were also called? The Holy Spirit will not be absent from the All America Council, because it is not "our" Congress, "our" people, "our" problems.

In fact, we are that same people, those are our own problems, and the Council, even now, is ours. Where free debate takes place, misunderstandings vanish and fear is cast aside. "Where two and three," tens or hundreds gather together in the name of the Lord, that is where the Church is. We are a permanent part of the Orthodox Church in America while remaining with our unique existence as the Romanian Orthodox Episcopate. Our absence, our hesitation, our reluctance to work together, to pray together, to talk together is a poor witness, one which hurts us and places a burden on our Episcopate for not being a better image for those who would also be a part of the autocephalous Orthodox Church in Free America.

†NATHANIEL, Bishop

and therefore is known as the "Junior" camp. The second camp, the one week Romanian Catechetical Camp was cancelled due to lack of interest.

However, the Junior Camp was a bustle of activity. Out of the fifty students, 28 were girls and 22 were boys. The children were relatively well-behaved and were kept busy with chapel, classes and chorus. Many were homesick during the first week, but with each day they came more accustomed to the camp and enjoyed the new friendships they made.

During the middle weekend of the camp the A.R.O.Y. National Board met at the Vatra for its summer board meeting. The campers enjoyed the traditional barbecue sponsored by A.R.O.Y., after which each camper received the gift of an A.R.O.Y. shirt.

The students and staff of the 1989 Camp Vatra Juniors.

On Sunday, July 16th, the whole camp was invited to Sts. Peter & Paul Church in Dearborn Heights to attend the Divine Liturgy and the annual church picnic which followed. The beautiful liturgy, the delicious food, and the enjoyable Romanian dancing made it a full and worthwhile day!

Mrs. Leona Barbu, the head cook, from St. Mary's in Cleveland, Ohio, was ably assisted by other dedicated ARFORA members in the kitchen during the two weeks. These assistants were: Flora Grossmayer of Presentation parish in Akron, Ohio; Sofie Tifrea and Mary Gataiant of Sts. Peter & Paul in Dearborn Heights, Michigan; Millie Pugna and Anne Cane of St. Mary's, Cleveland; Jeannine Denney of Descent of the Holy Ghost parish, Merrillville, Indiana; Barbara Nanas of St. George Cathedral, Southfield, Michigan; and, Mark Chestnut of the Vatra.

The housemother was Virginia L. Calin of St. Mary's in Chicago, Illinois. The housefather for the first week was Chuck Nanas of St. George Cathedral, Southfield, and for the second week Fr. George Treff, the parish priest of Descent of the Holy Ghost parish in Merrillville. The students were instructed by the following teachers: Very Rev. Archimandrite Romo Braga (The Bible and Choir); Fr. George Treff (Lit

(continued on page 4)

Qu'amp Qu'Appelle — Orthodox Christian Centre

On the second floor of the log building high on the hill, a tape of the monastic toaca calls everyone to chapel. Around the iconostas one can see a beautiful and serene lake in the center of the valley. The newly learned responses are given by the campers, aging from 8 to 18. They enjoy knowing that their participation is special to the service. In their home parishes the number of parishioners attending a service and the fact that most are adults inhibits the child's participation. For days these 17 children were focused to learning and enjoying Orthodoxy.

VATRA CAMP (continued from page 4)

s); and Alex Nemoianu (Church History). Our dining room hostess, Psia Paula Treff, along with her three children, enhanced the camp experience for everyone.

Critical assistance in opening up this camp was also given by Peter Gibb of Holy Trinity parish, Youngstown, Ohio; and Gary Danis and Donald Aldea of St. George Cathedral, Southfield. Last but by far not least, Fr. Mary Ellen Rosco, of Sts. Peter & Paul parish, Dearborn Heights, ably directed this successful camp, as well as acting as the camp nurse.

The students who attended this year's camp are the following:

Marius Alecse, Los Angeles, CA; **Claudiu Barbos**, Indianapolis, IN; **Alex Bartlett**, Fairview Pk., OH; **Don Dan**, Niles, OH; **Brian Denny**, Gary, IN; **Lynn Gansca** and **Silviu Gansca**, Chicago, IL; **Mircea Georgescu**, Skokie, IL; **Jon Groza**, Clinton, OH; **John Kemp**, Dearborn, MI; **John Lazar**, Akron, OH; **Paul Mandich**, Crown Point, IN; **Stefan Mindea**, Morton Grove, IL; **David Nanas**, Livonia, MI; **Bogdan Nicolae**, Westchester, IL; **Daniel Poleacu**, Dearborn, MI; **Thomas Rosco**, Dearborn Hts., MI; **Phil Silver**, Long Beach, CA; **Michael Stephen**, Cuyahoga Falls, OH; **Alexandru Tatulescu**, Milford, CT; **John Vance**, Akron, OH; **Gabriel Velixaru**, Chicago, IL; **Sherri Berent**, Livonia, MI; **Laura Groza**, Clinton, OH; **Lily Iovin** and **Maggy Iovin**, Chicago, IL; **Mandy Januska**, North Olmsted, OH; **Heath Jewett**, Schererville, IN; **Elizabeta Manu**, Richmond Hill, Ontario; **Mioara Mindea**, Morton Grove, IL; **Natalie Mitescu**, Claremont, CA; **Claudia Moldovan**, Uniontown, OH; **Christie Moldovan** and **Jennifer Moldovan**, Parma, OH; **Jennifer Pantea**, Griffith, IN; **Eugenia Patyna**, Livonia, MI; **Veronica Poleacu**, Dearborn, MI; **Emma Pop** and **Oana Pop**, Northbrook, IL; **Wendy Rogers**, Dearborn, MI; **Michael Rogozan** and **Sara Rogozan**, Livonia, MI; **Jennifer Roman**, Westland, MI; **Ramona Rus**, Hamilton, Ontario; **Elizabeth Scavnick**, Troy, MI; **Andrea Stephan**, Cuyahoga Falls, OH; **Amber Ankely**, Gary, IN; **Jessica Turza**, Dearborn, MI; **Elissa Wright**, Cuyahoga Falls, OH; **Michele Velixaru**, Chicago, IL.

Looking through the window at the upper left, Lake Qu'Appelle can be seen nestled between the hills. The dry-wall is in the final stages before painting!

A mixture of fun and learning was incorporated in the camp. **Father Michael Lupu**, a camp Vatra veteran, was the Camp Director under the loving guidance of **Archmandrite Father Martinian Ivanovici**. They were accompanied by dedicated teachers: **Tamara MacLellan** — Liturgical Music & Lives of the Saints; **Cindy Wilson** — Family Survival; **Kenny Gaber** — Church History. Many others helped during the two weeks, including priests from the Deanery, to make the children have an enjoyable experience. Extra-curricular activities included campfires, swimming, hiking, saskatoon (berries) picking, horseback riding, and visiting local historical sites.

Campers and Staff gather in front of the dormitory and chapel at the Ft. Qu'Appelle site after the closing Liturgy.

The children came from the Western Canadian Deanery parishes: Calgary, Dysart, Lennard, and Regina. It was a new venture for most of them. They came with some hesitation, but a transformation took place during the camp. A bond grew between the campers,

(continued on page 6)

THE TRANSFIGURATION (AUGUST 6)

The Transfiguration of Our Lord is one of the 12 Major Feast Days of the Church. On this day, we celebrate the Lord's Transfiguration on Mount Tabor, as is recorded in the Gospel reading of the day (See Luke 9:28-36).

Jesus Christ had told His disciples about His upcoming Passion and death, and that His kingdom was not of this world. So that they would not be discouraged, six days later He took Peter, James and John to Mount Tabor, where His face shone like the sun and His clothes were white as snow. Christ conversed with Moses and Elijah. A voice from a cloud spoke to the Apostles, saying: "This is my beloved Son in whom I am well pleased; listen to Him" (Luke 9:35).

As early as the 5th century, there is mention of this holy day in the writings of the Fathers (Patriarch Proclus and Pope Leo the Great). By the 18th century, it was commemorated in all the churches of the East. St. John of Damascus and St. Cozma of Maiuma composed many hymns for this great feast.

The feast of the Transfiguration was widely celebrated in the Western Church only beginning with the 12th century; and, only in 1457 did Pope Calixt III order that it should be commemorated in all churches on August 6.

The purpose of this feast day is clearly defined in the Kontakion of the day: "You were transfigured on the mount, O Christ our God, revealing Your glory to Your disciples as much as they were able to bear; so that when they saw You crucified, they would know that Your suffering was voluntary, and might proclaim to the world that You are truly the Brightness of the Father."

On this day, the first fruits of fruit-bearing trees (grapes, apples or even vegetables) are brought to be blessed. The priest asks that they may be to us unto rejoicing.

QU'AMP QU'APPELLE: (continued from page 5)

but more importantly between the campers and their Faith. Joy rang out during their first Holy Liturgy in their own Chapel. It was a real personal experience. What joy it was to see the understanding and happiness in their faces!

The 10 days whizzed by and the time came to say good-bye. The tears which had been shed earlier due to homesickness were now being shed again, but now due to the sadness of leaving. A new family of friends has been created; and, we all look forward to next year when we will meet at The Orthodox Christian Centre at Fort Qu'Appelle.

Preoteasa Lillian Lupu

SPECIAL NOTICE

ATTENTION DETROIT
AREA PARISHES:

"Orthodox Hour"

**Deanery Radio Program
1989 Fund-Raising Banquet**

**SUNDAY, AUGUST 27
1:00 P.M.**

**Sts. Peter & Paul Romanian
Orthodox Church**

**750 N. Beech Daly Road
Dearborn Heights, Michigan**

*Your are invited to support this once-a-year
public fund-raising event, which will enable
us to continue the radio program broadcasts.*

Qu'amp Qu'Appelle '89

*They arrived in carloads from east and west,
Not knowing what to expect, they were a little shy at
best.*

*Introductions were made and they sized up each other
"You mean I have to share a room with that
person? Oh brother!"*

*By day two and three, a routine was set
Chapel, classes, and meals, all the objectives were
met.*

*A comraderie was developing between the students and
staff,*

*Homesickness was over — the most common sound
— the laugh.*

*It's the second week now, and we're a cohesive, close
group.*

*I think on the last day, we'll be thrown for a loop
As we sadly pack up and say our good-byes,
Driving through the gate we'll have tears in our eyes.
And as we wave to the old priest we love,
He looks down on us a little sadly from his cabin
above.*

*And then we start to smile, and wipe away the tears,
With memories of laughter and Pofia Buna — Hey,
We'll be back next year!*

Tamara MacLellan

The Dormition of the All-Holy Mother of God

On August 15 we celebrate the Dormition or Fall-Asleep of Our Lady. The Western Church calls it the Assumption. This holy day has been part of the tradition of the Church from earliest times. It is preceded by a two-week's fast, and in the old country this day was a national holiday. It was also popularly called "Sf. Maria Mare" (Great St. Mary's) to distinguish it from the birth of our Lady on September 8 which is called "Sf. Maria Mica" (Little St. Mary's).

So greatly venerated is the 15th of August that no woman called Mary would celebrate her name's day on this date. My grandmother, mother and sister, all three called Maria, would have considered it presumptuous to call attention to themselves on such a day. It is indeed a great feast day for Orthodox Christians. Let us try and understand why.

As our Lord Jesus Christ hung upon the cross, he entrusted His Blessed Mother to the care of St. John, the beloved apostle and evangelist; and, we are told that she abode with him from that day forth until the end of her earthly days. It is not known if her end came in Jerusalem or in Ephesus of which St. John later became bishop. We know that she spent her days in prayer and in longing for her beloved Son. At last she felt her days drawing to their close, and she ardently besought God to grant her that, before she closed her eyes, she might once more be surrounded by the Apostles. The Lord granted her this great desire. Many icons and church frescoes depict that blessed hour.

We see her upon her couch, the Apostles all around her. Standing above the Holy Virgin is shown Christ in all His glory surrounded by the Heavenly Host and holding His Mother's soul grasped in His arms. In an ancient document attributed to St. John we read: "And while we were all praying, there appeared innumerable multitudes of angels . . . and behold, a stream of light coming to the Holy Virgin, because of the presence of her only begotten Son . . . And the Lord, speaking to His mother, said: "Mary." And she answered and said: "Here I am, Lord." The face of Mary, as she beheld the glory of her Son shone brighter than the light, and thus she fell asleep. Jesus stretched out His arms and drew her soul to Him and carried it to Heaven.

The Apostles then reverently carried the blessed Virgin's earthly remains to a place of burial. Two spots were pointed out to pilgrims who visit the Holy Land: one at the foot of the Mount of Olives and one at Ephesus, as being supposedly for a short time her resting place. The incorruptible body of the Birthgiver of God did not long rest in its grave it was transferred to Paradise, so the faithful have always believed, to be there united with her soul in anticipation of the general judgment.

Resurrection of the body awaits us all upon the last day of judgment, but the reunion of the body and soul of our Lady has already taken place, close upon her falling asleep.

Upon this great feast day of August 15th we honor, not alone our Lady's Dormition and Assumption, but her whole life, her blessed and unique personality. Without her purity, her willingness to obey the will of God, the Word would never have become flesh. It was by her act of faith, by her acquiescence that the Father with His Spirit and His Power brought about the Incarnation. It was Mary who watched over the first footsteps of the human Jesus, she who shared the hidden years before His ministry. It was her faith in Him that opened the way for His first miracle when he turned the water into wine at the marriage of Cana of Galilee. It was she who stood at the foot of the cross, when all the others had fled. It was her arms that held His lifeless form to her aching heart. Never once did she question or doubt.

"It is truly proper to bless you O Mother of God . . . More honorable than the Cherubim and more glorious beyond compare than the Seraphim . . ."

Mother Alexandra

GLASNOST

A Voice Crying Out

By Bishop Basil

Before World War II, I once was asked to speak about a certain situation within the Serbian Orthodox Church. I had to tell my listeners that the late patriarch of the Church had been poisoned. At that moment, I just couldn't remember the English word "poisoned." So, I went on and on much like an airplane that couldn't land, until I finally decided to use the appropriate Russian medical term and give it an English ending. I solemnly proclaimed that the Primate of the Church had died of *intoxication*. My listeners had a much different picture of the Church than I wanted to portray. Thus, when we come to the question of translations and especially of terms and their meanings, which at times are ambiguous, we face a quite difficult task.

I have consulted three dictionaries for the definition of *glasnost*. None of them translates *glasnost* as "openness." A Russian-English dictionary simply says "publicity," and adds that it is used with a word meaning "to betray." Originally, it meant "to give away," "to give publicity," "to make public, publish, or make known." [The speaker in this context has used and translated key Russian phrases].

The American-Russian dictionary by Muller translates *openness*, but not as *glasnost*. The pre-revolutionary dictionary by Goverinski mentions openness but not *glasnost*, and does not translate openness as *glasnost*. Rather, it translates *glasnost* from Russian into English as "notoriety" — "notorious" — and "publicity." Finally, Webster simply describes openness as the "quality or state of being open."

In what way does Mikhail Gorbachev use the term *glasnost*? To begin, he used it literally to reveal a secret — uncovering the atrocities of Stalin, the ugliness of volunteerism under Khrushchev, the tragic stagnation of Brezhnev, the monstrous crimes of Churbanov, and, indeed, the dangerous exploitation of the workers by the new bureaucratic class. That was what initially was important for Gorbachev.

There is in addition something which is quite specific: why did Gorbachev use *glasnost* without connecting it to any verb to mean "to publicize?" The word *glasnost* as such alone, practically speaking, is not used in the modern Russian language. Why? Because it comes from the old church Slavonic and denotes something which comes out of the holy Scriptures.

Glas is the old Slavonic for the modern word *golos*, which signifies "voice" but also a vote. One cannot use *glas* as a vote, but one can use *glas* as the expression of what is in the gospels and which was known to everyone before the revolution and even today. In illustration, there is the verse referring to "the voice

crying out in the wilderness" — John the Baptist. The voice is very forceful, powerful, and penetrating to such an extent that it cannot be resisted, because it is the penetration of revealed truth. And not revealed truth alone, but an admonition directed to the hypocrites as well.

By using the word *glasnost* and not just *glas*, its derivation, one actually makes clear an abstraction that alludes to the participation of other people with *glas*. It becomes an interpenetration, so that there is nothing which is not transparent in those who are using the *glas* (voice) with its forceful and revealing truth: about God, from God, about each other, and of the world around.

I would like you to see the vision of *glasnost* understood in the way it was in the fourteenth century through the painting of the "Holy Trinity" by Russia's foremost iconographer, Andre Rublev. In the painting, in the expressions of the faces — on one side identical but on the other expressive as distinct personalities — one discovers what the ancient and original understanding of *glasnost* meant. Further study will enable us to grasp the way in which *glasnost* was used in former centuries, especially its theological use. But as a derivation today, for spiritual, religious writers the term always means that kind of forceful understanding of each other — interpenetration and complete unity. Which, of course, is impossible if one does not believe in God, if one does it only secularly and only in the sense of relationships of independent human beings. Therefore, the use of *glas* by a person who is an atheist is a contradiction in itself and simply impossible.

Yet Gorbachev for some reason used it alone. Why? This is the difficult question to answer. But the effect of it on the people and especially upon believers in the church was enormous. To that, I can testify as a witness, having recently visited the Soviet Union and spoken with church leaders and others.

It is interesting, therefore, to come back to Gorbachev and analyze a bit. I recall that a Jesuit once said, "Give me a child from the age of two to five and after that do with him as you like." A Russian educator has written much the same thing. Gorbachev, according to his own testimony, from the age of two through seven came under the influence of a very religious family. His mother is still a devout member of the Russian Orthodox Church. He, himself, spoke quite openly that he knew the dangers of keeping and safeguarding that which was a treasure for the spiritual life of the family. He described how his grandparents had concealed the icons of Jesus and Mary under the portraits of Lenin and Stalin. His own baptism, apparently, happened when he was seven. Gorbachev saw the difficulties and troubles surrounding them in the excesses of Stalinism and the effects of the Nazi occupation.

(continued on page 9)

GLASNOST: (continued from page 8)

clearly, he remains a Marxist-Leninist. He may have his own ideas as the result of his intellectual nurturing, yet in his dedication and behavior he is Leninist. The human spirit is very complex and what resides in the area of the subconscious remains unknown. That is my own perception and nothing more.

Gorbachev's usage of the word *glasnost* has made a tremendous change in the life of the country, in the understanding of certain values, and, leaving aside all questions of the restrictions, of the decisions and commissions, what actually happened. By using that word, whether he intended it or not, whether he was conscious of it or not, the result was such that it could be called "a release of the spirit." The Russian nation got the kind of release, of *glasnost* in that sense giving the nation the possibility and an opportunity to express itself in a manner it previously has not ended.

Reprinted from "Light of Christ,"
Spring-Summer, 1989

Holy Transfiguration Monastery Honored

The Holy Transfiguration Monastery, Ellwood City, Pennsylvania, was honored through the presentation of the American Legion Citation of Meritorious Service to the founding Abbess, the Very Reverend Mother Alexandra.

In addition, the Local American Legion Post Number 157 recognized Mother Alexandra's work with the International Red Cross before, during and after World War II in Romania and Europe, and her constant assistance to refugees of the war.

Mother Alexandra, now 80, began the monastery in 1967 choosing the Ellwood City area as the site because it was in the heart of "Orthodox parishes." Since then, the Monastic Community has grown and is in the process of a major development program to house the sisterhood.

Mr. John Polovina and Mrs. Helen Savu, members of the Post and also part of the original building committee, were on hand to watch Mr. Samuel Teolis, community services officer, make the presentation.

In behalf of the Monastic Community, the Very Reverend Abbess Christophora was present at the ceremony.

HOLY TRINITY ROMANIAN ORTHODOX CHURCH

626 Wick Avenue, Youngstown, Ohio

*Cordially Invites You
To Join With Us In Celebrating*

The Blessing of Our New Icons and The Church's Eighty-Third Anniversary SCHEDULE OF EVENTS

Saturday, September 9

- 5:00 PM: Traditional Greeting of the Bishop
Thanksgiving Service
- 6:00 PM: Reception in Social Hall
Entertainment

Sunday, September 10

- 9:00 AM: Matins
- 9:45 AM: Entrance and Vesting of the Bishop
- 10:00 AM: Hierarchical Divine Liturgy
Blessing of the Icons
- 1:00 PM: Informal Reception
- 2:00 PM: Festive Banquet

(The Reception and Banquet will take place at
"The Georgetown")

5933 South Avenue at Mathews Rd.

Romanian and American Music — Beverly Cipollone

Tickets are \$15.00 for adults and
\$10.00 for children under 10.

Tickets are by reservation only. RSVP to:
Marsha Andrei
c/o Church Office, (216) 746-5397

Deadline for tickets is September 3, 1989

Left to right: Very Rev. Mother Abbess CHRISTOPHORA, V.R. Mother ALEXANDRA, Mr. TEOLIS, Mr. POLOVINA and Mrs. SAVU.

APPRECIATION!

This summer between family and work obligations, I wasn't able to go to the Vatra Congress and I'm truly sorry to have missed it. My husband flew home on Sunday evening after the banquet with all kinds of good news and cheerful comments. Then he mentioned that a few people had told him they enjoy these articles. It was amazing how important that little statement sounded to me. It was wonderful to hear! No matter what you do, it's nice to feel appreciated and valued. What I want to know is why don't we all try harder to express our appreciation to other people?

I think I'm more fortunate than most people since part of my job is to teach English to new immigrants. The students really want to learn and they are so appreciative of the information. The formal lessons during class time aren't all they get however. In our school, everyone, teachers and students alike, are called by their first names; we have a coffee and snack table which is run on the honor system; and during coffee breaks people from all different nationalities gather to share news of their families back home and their own lives here. It seems easier for them to say thank you with a genuine smile. People who have "made it" here have often lost or forgotten that thankfulness. If we all know that extent of the hardships some of our recent immigrants suffer, we would all be ashamed at our lack of thankfulness compared to theirs.

The first place for all us to go to say thank you is in our prayers. There is no way we can ever be thankful enough to God, his love and all he has done for us. It's a whole lot easier to think we did it all ourselves! Next we can look around at all the people who knowingly or unknowingly have helped us in our growth. It could be a priest's sermon, the choir's singing, your neighbor's help when you were sick or the stranger who fixed your flat tire on a rainy evening. Maybe it was a teacher who guided your child through a difficult time, or simply a beautiful sunrise over the lake where you were camping. These little events or kindnesses which may seem trivial to other people, are gifts which we should remember and appreciate to the fullest.

So I have a suggestion. Think about the times you have been surprised and gladdened in an unexpected way and give thanks for them. Find some people who have touched your life and say thank you to them. And then see what happens. I can tell you from my own happiness at my husband's comment, it really does make a difference.

But let me be the first. I wish there were a way to say thank you personally to everyone who took the time to say hello and mention that you enjoy these articles. You couldn't have offered anyone a happier gift. Thank you!

Nicole Mitescu

ARFORA CONGRESS

The Congress was held June 2-4, 1989, at St. George's Cathedral in Regina, Saskatchewan.

His Grace, Bishop NATHANIEL with Professor Badiuți and his EMINESCU DANCERS who performed for the ARFORA Congress.

NEW BUSINESS — A most important decision is made — The new budget includes \$25,000 for improvements to the kitchen in the Avram Iancu Hall at the Vatra. Because summer camps are held at the Vatra where children are involved, the state of Michigan rules that certain regulations be met. A committee met with the necessary public officials and restaurant suppliers to determine what needs to be done. A decision to make the improvements in three phases was offered. As His Grace pointed out, ARFORA budgeted money it does not have for a much needed project, but he knows the will come through. It is primarily for the children, but anything at the Vatra reflects and benefits all who are members of our parishes. Since work should begin soon it is hoped all auxiliaries will plan their fundraising event shortly.

Delegates at the ARFORA Congress, Regina who initiated the major renovation of Iancu kitchen at the Vatra.

PARISH BULLETIN NOTES

Regina, Sask. St. George. It is a pleasure to receive all the letters of thanks and good will from delegates and friends who attended our FORA and Anniversary festivities. The events were a joy to everyone. Our parishioners are still in a joy over all the wonderful activities.

†

Bridgeport, CT. St. Dimitrie. The Commencement program of the Church School, an exhibition held displaying all the projects completed during the year. Diplomas were awarded and a luncheon served. . . . The Orthodox Summer Church School will be held here in cooperation with the other local Orthodox churches.

†

Winnipeg, Man. St. George. The Bible Study group has been renewed and is meeting on a regular basis. . . . Our Parish Picnic was enjoyed by all. . . . Congratulations to our high school graduates: Bill Shish, Naomi MacLellan, Carolyn Kallala, and Shane Ungurian.

†

Dearborn Hgts., MI. Sts. Peter & Paul. A new basketball hoop, net, and backboard has been donated and erected in the parking lot for use by our youth. . . . Happy retirement to Paul Costea after 35 years of service in the Dearborn School System.

†

Calgary, Alta. St. Mary. We participated in the pan-Orthodox service of Pentecost held at Glenbow Museum. Our Choir gave the responses both in Romanian and in English. It was the first time the parishioners in the Synodal and Romanian churches heard the responses in English, and they liked very much.

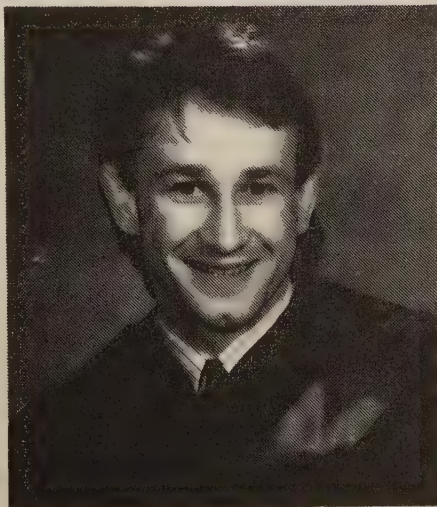
†

Akron, OH. Presentation Our Lord. Congratulations to Joe Bolo who was awarded the \$1,000 Rome Family Scholarship. A special

DON'T FORGET

A.R.O.Y. CONFERENCE SEPT. 1-4, 1989 40TH ANNIVERSARY CONFERENCE

St. Mary's Romanian
Orthodox Church
3256 Warren Road
Cleveland, OH 44111
(216) 941-5550

Douglas Michael Nenson, son of Rev. Fr. Daniel and Preoteasa Alice Nenson, of Regina, Saskatchewan, Canada, graduated in May, 1989, with a Bachelor of Secondary Education in Physical Education and Health from the University of Regina.

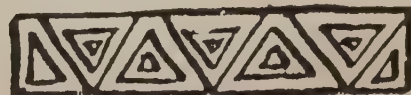
Following a tour of Europe, South Africa, Asia and the Holy Land, he will return to Saskatchewan to teach.

While attending university, Doug worked part-time, was a member of the University of Regina wrestling team, played and coached soccer, baseball and hockey, and has received coaching certificates in gymnastics, wrestling, badminton, volleyball, hockey, baseball and soccer.

\$250 award was given to Chad Sarver. . . . Best wishes to Fr. Laurence on the 16th anniversary of his ordination as a priest.

cer. He is a certified instructor in standard and emergency first-aid. He was also an executive council member of the Education Student's Society, helping to arrange funding sponsors for education students.

Doug maintained a B+ to A average during his four years at university.

GEORGETA BEKER

Daughter of Mr. George and Mrs. Ana Beker of St. John The Baptist Romanian Orthodox Church in Kitchener, Ontario, Canada.

Georgeta graduated on June 7, 1989, from the International Academy of Merchandising and Design in Toronto, Ontario with a diploma in fashion design.

DUMINICA-DIES DOMINI (II)

Redăm acum câteva obiecțiuni sectare cu privire la observarea Duminicii.

1. Se afirmă că serbarea Duminicii nu e instituită de Dumnezeu ci e o datină omenească care nefiind sădită de Dumnezeu "va fi smulsă din rădăcină" (Matei 15, 13). Numai că Mântuitorul a dovedit fariseilor Legii vechi, înțepeniți în formalismul rigid al împlinirii Legii, că datinile pe care erau acuzați că nu le respectă ucenicii Săi (Matei 15, 12) erau alunecări de la Legea divină, erau lucruri omenești fără temei scripturistic. Paradoxal, pretinzând serbarea Sâmbetei, urmașii fariseilor, fariseii moderni, tocmai de acest lucru acuză Biserica, — că serbarea Duminicii e lipsită de o motivație biblică. Să ne explicăm.

Acuzând pe ucenicii lui Iisus de încălcarea datinilor bătrânilor, antecesorii acestora, contemporani cu Mântuitorul, o făceau tot în maniera ipocrită condamnată în care s-au abținut să intre în pretoriu la calvarul lui Hristos pentru a nu se spurca (Ioan 18, 28). Pentru ei nu prezenta nici un interes să vadă în Iisus pe Mesia cel prezis de prooroci, să identifice voința lui Dumnezeu și "plinirea vremii." Erau total orbiți de formalism. De aceea Mântuitorul îi mustră, spunându-le: "Lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți datina oamenilor" (Marcu 7, 8). Acest fel ipocrit al fariseilor de a interpreta Legea, demascat de Mântuitorul le e comun acelor și cu privire la serbarea Sâmbetei. Observarea habotnică a Sâmbetei de către farisei i-a făcut să piardă semnificația ei religioasă de la origini (vezi Matei 12, 1-14) căci nu puteau accepta "dezlegarea" Sâmbetei (Ioan 5, 8) pe care a practicat-o Mântuitorul adeseori, în această zi săvârșind numeroase minuni. Fățarniciei lor, Mântuitorul îi răspunde: "Sâmbăta a fost făcută pentru om, iar nu omul pentru Sâmbătă" (Marcu 2, 27) căci "Fiul Omului este Domn și al Sâmbetei" (Matei 12, 8) și nu sclavul ei, deci o poate dezlega și înlocui. "Învățătura" care pretinde netemeinicia scripturistică a înlocuirii Sabbat-ului cu Duminica e total eronată. Sf. Ap. Pavel prezintă explicit o dispoziție divină potrivit căreia s-a lăsat o altă zi de odihnă poporului lui Dumnezeu (Evrei 4, 9). Această nouă zi, purtătoarea semnificației învierii în istoria erei mesianice a fost prezisă de prooroci ca "zi de biruință" (Ps. 109, 5) și ca "ziua încheierii unui nou legământ" (Ieremia 31, 31-33).

2. O altă obiecțiune e că serbarea Sâmbetei a fost instituită încă de la începutul existenței umane, căci Sâmbăta și nu Duminica a fost binecuvântată de Dumnezeu (Geneza 2, 1-3). Într-adevăr, Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea, sfințind-o, dar nu pentru Sine, ci pentru om. Întrucât, în referatul biblic al creației despre această zi nu se mai spune că "s-a făcut seară și s-a făcut dimineață," cu deplin temei, putem afirma că această zi reprezintă epoca de după crearea lumii. Dar cât a fost în paradis, omului nu i se instituise Sabbat-ul pentru că toată existența lui acolo era o continuă comuniune cu Dumnezeu care i se revela

omului, om ce-L preamărea continuu pe Creator. După căderea în păcat, se rupe comuniunea omului cu Dumnezeu și deci se pierde condiția sa originară, neconținută sărbătoare, omul rupându-se din circuitul etern al preamăririi divine prin ispita diavolului. Alungat din eden, omul nu va mai cunoaște decât intermittent starea de sărbătoare, iar plenar după împlinirea făgăduinței protoevangeliei. Deși omul simte nevoia odihnei pentru truda "sudorii frunții," Sabbat-ul nu e încă instituit. Până la Moise. Iar instaurarea lui integrează orânduirii Legii vechi ce pregătea omenirea pentru venirea lui Hristos. Și, chiar dacă la instituirea lui se reiau cuvintele de la Geneza 2, 2-3, Sabbat-sacralizează amintirea eliberării poporului evreu din robia egipteană, eliberare ce e tipul unui eveniment care va aduce răscumpărarea lumii prin Jertfa Mântuitorului. Sabbat-ul nu reface circuitul slavei și comuniunii întreruptă de cădere, aceasta o va face doar venirea Fiului lui Dumnezeu. Dar el germinează dorința de reîntoarcerii în paradis, are deci o funcție mesianică și se încheie odată cu victoria lui Hristos asupra morții care înlocuiește Sabbat-ul cu Duminica. Sabbat-ul a fost limitat la o perioadă din istoria mântuirii așa cum reiese și din textul de la Marcu 2, 24-28, dar și din cuvintele "Legea prin Moise s-a dat, iar harul adevărul au venit prin Iisus Hristos" (Ioan 1, 17). Sabbat-ul se pierde odată cu Legea, înlocuit de "dies Domini."

3. O altă învățătură neo-protestantă susține că, în tot Noul Testament nu se indică expres sfințirea Duminicii și nici o poruncă divină nu e consemnată în acest sens. Pe când Mântuitorul, dimpotrivă, a cinstit Sabbat-ul, făcând numai lucruri permise în această zi și vorbind despre evenimente viitoare eshatologice, a spus: "Rugați-vă ca fuga voastră să nu fie . . . în vremea zi de Sâmbătă" (Matei, 24, 20).

Iată răspunsul nostru. A afirma că în Noul Testament nu avem nici un temei pentru sfințirea Duminicii e echivalent cu a nega învierea Mântuitorului din această zi ca și pogorârea Duhului Sfânt. Adică cel puțin două mari momente din istoria mântuirii pentru care am prezentat temeiuri în prima parte a acestui articol. La fel cum am arătat că în această zi, Apostolii săvârșeau "frângerea pâinii," fiind ziua săptămânală de odihnă și de sărbătoare.

Mântuitorul a respectat Legea mozaică ca pe o datină părintească. În același timp, El a arătat că a venit spre desăvârșirea acestei Legi. Tânărului bogat îi ceruse respectarea celorlalte porunci, (Matei 19, 18-19), dar nu și pe-aceea a Sabbat-ului, cu toate că la evrei nerespectarea lui era pedepsită cu moartea (Leșire 31, 14). Majoritatea vindecărilor le-a săvârșit în zi de Sabbat (Matei 12, 10-13; Ioan 5, 1-17; Ioan 9, 1-16) contravenind prescripțiilor Legii, lucru ce i s-a imputat și i-a determinat pe iudei să-L omoare (Ioan 5, 18). De aceea, Mântuitorul a declarat solemn că "Fiul Omului e Domn și al Sâmbetei" (Matei 12, 8).

(cont. la pag. 13)

gătind substituirea Sabbat-ului, ce era limitat doar vrei, cu serbarea Duminicii, ziua învierii Sale. După gorărea Duhului Sfânt, serbarea Duminicii era pentru Apostoli o stare de fapt, căci la Sinodul de la Ierusalim nu mai impun creștinilor observarea Sabbat-ului (apte 15, 1-31), iar Sf. Ap. Pavel subliniază categoric rogarea lui ca sărbătoare săptămânală: "Nimeni deci nu vă judece pentru mâncare sau băutură sau cu privire la vreo sărbătoare sau la Sâmbete care sunt libere celor viitoare" (Coloseni 2, 16-17).

Cât despre fuga de Sâmbătă, Mântuitorul nu se feră la evenimentele Parusiei ci la unul mult mai apropiat, dărâmarea Ierusalimului, care a și avut loc anul 70 în timpul imperator-ului roman Titus. Excesia Mântuitorului îi deplânge pe cei care vor trebui să fugă Sâmbăta la întâmplarea celui dezastru, pentru că în acea zi, porțile cetății fiind închise, ei puteau fi înghițiți mai ușor de hecatomba romană.

Tot în legătură cu această obiecție, trebuie să subliniem că ea are efect de bumerang pentru cei ce o fac: pentru că, în tot Noul Testament nu există nici un indiciu cum că, creștinii erei apostolice ar fi serbat neodată Sâmbăta; și nici nu există vreo poruncă divină sau testamentară în acest sens. Cei ce observă Sâmbăta nu găsesc în epoca de dinainte de Hristos și ar trebui să țină toate prescripțiile Legii iudaice, fără a mai reține apelativul de creștinii.

4. Nici obiecțiunea că păzirea Sâmbetei e "așezământ veșnic" nu se poate susține. Căci din textul "Să păzească deci fiii lui Israel ziua odihnei . . . ca să legeți așezământ veșnic. Acesta e semn veșnic între Mine și fiii lui Israel" (Exod 31, 16-17), reiese clar, în primul rând, că porunca e dată fiilor lui Israel. E valabilă doar în Vechiul Testament care a fost "călăuză către Hristos" (Galateni 3, 240; vezi întreg capitolul 3). Iar cuvântul "veșnic" desemnat în ebraică prin "olam" are mai multe sensuri: veac, eternitate, lume. Și alte înțelesuri vetero-testamentare ca: jertfarea mielului paschal (Exod 12, 3), la sărbătoarea azimilor (Exod 12, 17) și altele impuneau aceeași "lege veșnică." Și totuși ele nu se mai țin astăzi în creștinism, pentru că au fost făcute pentru om și au fost schimbate de Cel veșnic Care pentru om S-a făcut Om, instituind cu adevărat, prin învierea Sa, Așezământul veșnic, nu pentru eliberarea dintr-o sclavie trecătoare ci din păcat și din moarte. Și nu numai a unui singur popor, ci a întregului neam omenesc.

5. Afirmația că Duminica a fost instituită ca sărbătoare creștină săptămânală de împăratul Constantin cel Mare prin decretul emis la 3 Martie 321, nu respectă nicidecum adevărul istoric. Dacă acest bărbat providențial care a adus pacea Bisericii după 3 secole de persecuții sângeroase, a oficializat-o ca sărbătoare, el n-a făcut nimic altceva decât să legisla ceea ce până atunci creștinii serbaseră prin catacombe. Oficializarea ei nu infirmă, ci confirmă adevărul de credință ortodox cu privire la serbarea Duminicii.

Sărbătorind Duminica în concordanță deplină cu da-

NE ÎNTREABĂ CITITORII

Intrebare: Cum trebuie să ne chemăm pe noi înșine: Grec-ortodocși, Români-ortodocși sau Est-ortodocși?

Răspuns: Aceasta este ceva ce trebuie înțeles odată pentru totdeauna. Trebuie să știm cine suntem. Nu trebuie să fim în îndoială când este vorba de ceva atât de important. În Crezul pe care toți îl rostim Duminică în Biserică, ne auzim spunând: "Cred într-una sfântă, sobornicească și apostolească Biserică."

Acesta a fost numele Bisericii, una și neîmpărțită, chiar de la începuturile ei. Cuvântul "ortodox" a fost folosit ca să se sublinieze diferența între Biserica Ortodoxă, adică cea care învață credința adevărată și păstrează această credință neschimbată și ne-ortodocși, ereticii, cei care au ales să schimbe învățătura cea dreaptă. Încă dela început au fost unii care au vrut să facă schimbări. Apostolul Pavel spune în Epistola către Timotei: "Ține dreptarul cuvintelor sănătoase pe care le-ai auzit de la mine . . ." (II Tim. 1/13).

Când Imperiul Roman s-a rupt în două — cel de Apus și cel de Răsărit, s-a despărțit și Biserica dar numai din punct de vedere geografic: ramura din Apus care folosea latina și cea de Răsărit care folosea greaca.

Apoi au început să se ivească neînțelegeri, care au creat noi teorii în Biserica din Apus. Vom vorbi despre aceasta într-un număr viitor.

Aceste neînțelegeri au dus la ruptura Bisericii în 1054 D.H. De atunci cei din Apus s-au chemat romano-catolici, pentru că vorbeau latina, limba romanilor și catolici, pentru dorința lor de a avea un control universal. Biserica de Răsărit s-a chemat sfântă, catolică, apostolică, ortodoxă, pe scurt Biserica Ortodoxă de Răsărit. Nu fiți surprinși că ne chemăm catolici pentru că acest cuvânt are în grecește înțelesul de universal.

În cadrul acestei Biserici de Răsărit, toate limbile folosite de biserici sunt considerate egale și cu aceleași drepturi și pe măsură ce credința s-a împrăștiat la diferite neamuri, acestea s-au chemat români-ortodocși, greci-ortodocși, ruși-ortodocși, sârbi-ortodocși, bulgari-ortodocși, sirieni -ortodocși, etc.

Toate aceste biserici fac parte din Biserica Ortodoxă de Răsărit, numai limba pe care o vorbesc este diferită.

Este deci de ținut minte cine suntem: partea de Răsărit a Bisericii originale și ortodocși pentru că acest cuvânt în grecește înseamnă "adevărata credință," neschimbată de aproape 2000 de ani.

Pr. Dan Suci

tele obiective ale Sf. Scripturi încredințate de Mântuitorul Hristos, creștinii ortodocși nutresc sentimentul că sânt pe linia cultivării credinței moștenite prin Apostoli și păstrează viu spiritul creșterii duhovnicești pe linia Tradiției apostolice și a doctrinei sistematizate și transmise de Sfinții Părinți. Duminica este nu numai timp al odihnei ci și al "înnoirii vieții dobândite deja prin Sf. Botez în jertfa și învierea Domnului ca timp al propriei învieri pentru "ziua Domnului."

Pr. Dumitru Măcăilă

PARISH REGISTER

Baptisms

Badesco, Alexander Jon, son of Marina & Peter Badesco, Jackson Hgts., NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Constantin & Dagmar Becker.

Banilevic, Stefanie Denise, daughter of Brian & Lauri Banilevic, Regina, Sask. St. George, Regina, Sask. Godparent: William H. Banilevic.

Danielis, Enrico, son of Nicolae & Mary Danielis, Colton, CA. St. Mary, Tustin, CA. Godparents: Georgeta & Ioan Danielis.

Duman, Elisabeth Filiz, daughter of Adriana & Ali Duman, Brooklyn, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparent: Nicolae Mihalache.

Duman, Nicoleta Deniz, daughter of Adriana & Ali Duman, Brooklyn, NY. St. Mary Elmhurst, NY. Godparent: Nicolae Mihalache.

Gargarita, George, son of Ioan & Floarea Gargarita, Ridgewood, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Aurel & Elena Biacovski.

Geangu, Julia Christine, daughter of Constantin & Doina Geangu, Verona, NJ. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Dan & Eugenia Zica.

Gheorghe, Juliana Ioana, daughter of Ion & Iana Gheorghe, Astoria, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Dumitru & Margareta Mihailescu.

Hyde, Arielle Virginia, daughter of Scott & Jacqueline Hyde, Fairview Park, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparent: John Phillips.

Hyde, Branden Scott, son of Scott & Jacqueline Hyde, Fairview Park, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparent: John Phillips.

Lazar, Ioan Helen, daughter of Florian & Gabriela P. Lazar, Jackson Hgts., NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Eugen & Adriana Papadima.

Leo, Billy Spiro, son of Spiro & Betty Y. Leo, New York, NY. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI. Godparent: Eugenia M. Peru.

Muncan, Lija, daughter of Petru & Ana Muncan, San Mihai, Yugoslavia. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Miodrag & Eleonora Stefanovic.

Muncan, Monica Ana, daughter of Petru & Lija Muncan, New York, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Miodrag & Eleonora Stefanovic.

Sandu, Christophor Michael, son of Ion & Alexandrina Sandu, Garden Grove, CA. St. Mary Tustin, CA. Godparents: Mihai & Maria Georgescu.

Uzer, Dany Sorin, son of Maria & Ioan Uzer, Stanton, CA. St. Mary, Tustin, CA. Godparents: Florea & Maria Stan.

Whitmire, Joseph McCarvel, son of James & Shelly Whitmire, Arlington, VA. Protection of Holy Mother of God, Dunn Loring, VA. Godparents: William & Eleftheria Frances.

Whitmire, Veronica McCarvel, daughter of James & Shelly Whitmire, Arlington, VA. Protection of Holy Mother of God, Dunn Loring, VA. Godparents: William & Eleftheria Frances.

Received into the Church

Crossman, Gordon Thomas, Regina, Sask. St. Nicholas, Regina, Sask. Rev. Fr. C. Turcoane February 5, 1987.

Lawson, William Hamilton, Livonia, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI. Rev. Fr. Romey Rosco, June 24, 1989.

Moreno, Marcial, Whittier, CA. St. Mary, Tustin, CA. Rev. Fr. Cornel Avramescu. June 16, 1989.

Simionescu, Constance Ruth, Arlington, VA. Protection of Holy Mother of God, Dunn Loring, VA. Rev. Fr. Alexander Webster. April 29, 1989.

Whitmire, James Martin, Arlington, VA. Protection of Holy Mother of God, Dunn Loring, VA. Rev. Fr. Alexander Webster. April 29, 1989.

Whitmire, Shelly Ann, Arlington, VA. Protection of Holy Mother of God, Dunn Loring, VA. Rev. Fr. Alexander Webster. April 29, 1989.

Marriages

Ardeleanu, Nistor and Eugenia Gaura, Rego Park, NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Manuela & Victor Nicolae.

Balos, Daniel S. and Jennifer L. Hendren, Arlington Hgts., IL. St. Mary, Chicago, IL. Godparents: Cornel & Ana Balos.

Bertolini, Dominic J. and Laura L. Bondar, Roseville, MI. St. George Cathedral, Southfield, MI. Godparent: Susan M. Kelly.

Bock, Nicholas J. and Cheryl L. Canby, Manassas, VA. Protection of Holy Mother of God, Dunn Loring, VA. Godparent: Stephen M. Bock.

Checea, Petru and Kathryn M. Lubenkov, Chicago, IL. St. Mary, Chicago, IL. Godparent: Doru Chirodea.

Ciugarin, Marius and Linda Brunhankamp, Roosevelt Isl., NY. St. Mary, Elmhurst, NY. Godparents: Nadine & Danut Bucutea.

Iancu, Iosif and Rodica M. Bob, Cleveland, OH. St. Mary, Cleveland, OH. Godparents: Nicolae & Anca Burdiloiu.

Indries, Nicolae and Vera Indries, Bihor, Romania. St. Mary, Elhurst, NY. Godparents: Rev. Fr. Casian & Psa. Maria Fetea.

Leo, Billy Spiro and Cheryl J. Lazar, Detroit, MI. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI. Godparents: Tom & Marie Scorobet.

Mack, Brian W. and Dina M. Eli, Annadale, VA. Holy Cross, Hermitage, PA. Godparents: David & Aurelia Trombitas.

oreno, Marcial and Mihaela N. Moldoveanu, Whittier, CA. St. Mary, Tustin, GA. Godparents: Dan & Mirela Foica.

Richard, George and Lisa B. Jones, Dumfries, VA. Holy Cross, Alexandria, VA. Godparents: James & Neredge Minnie.

era, John P. and Viorica Lacku, Ridgewood, NY. St. Mary, Elmhurst, NY, Godparents: Panta & Svetlana Muntean.

ariosu, Valentin and Nada Todici, Waterloo, Ont, St. John, Kitchener, Ont. Godparents: Cornel & Doina Vuia.

ukey, George M. and Paula S. Zaharko, Woodbridge, VA. Protection of Holy Mother of God, Dunn Loring VA. Godparents: Alan P. Zaharko and Deborah A. Wertman.

Deceased

acilla, Eugenia, 83. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI

arstea, Mary, 61. Sts. Peter & Paul, Dearborn Hgts., MI.

ojocaru, Martin, 81. St. George, Toronto, Ont.

olumb, Zoe, 67. St. George, Toronto, Ont.

urea, Ana, 88. Holy Trinity, Youngston, OH.

danielescu, Lucia, 84. St. George, Toronto, Ont.

inca, Ion, 68. St. Mary, Elmhurst, NY.

Muntean, Ileana, 86. St. George, Regina, Sask.

Murri (Morari), Mary, 97. Holy Trinity, Youngstown, OH.

Oprea, Ion, 27. St. Mary, Calgary, Alta.

ladu, Eleanor, 63. St. George, Toronto, Ont.

Vetian, Ana, 39. St. Mary, Calgary, Alta.

FINANCIAL REPORT

EPISCOPATE SUPPORTERS

Robert T. Badila, Seabrook, MD	\$ 100.00
Constantin Roman, Toronto, Ont.	100.00CF
Arel Califar, Indianapolis, IN	100.00
Rev. Fr. George Schiopu, Ridgewood, NY	100.00
M/M Constantine Nan, Youngstown, OH	60.00
M/M Andrew Regule, Sharon, PA	50.00
M/M George Carulea, Youngstown, OH ..	25.00
M/M Dumitru Chistescu, Carrollton, TX ..	25.00
Nellie Gligor, Sharon, PA	25.00
M/M P.J. Toconita, St. Paul, MN	25.00
Mrs. Valerie Gall, Campbell, OH	20.00
Rev. Fr. Mihai Handrabur, Toronto, Ont ..	20.00
Thrsia Pana, Regina, Sask	20.00
M/M John Racataian, Oxnard, CA	20.00
Carol Schneider, Regina, Sask	20.00

GENERAL DONATIONS

A.R.O.Y.	\$3,000.00
(1989 Junior Mixed Camp)	
Orthodox Brotherhood, USA	2,000.00
(1989 Vatra Summer Camps)	
M/M Walt Lazar, Taylor, MI	100.00
(Camp Vatra Donation I.M.O. Mary Lazar's Mother & Mary Galbincea)	

POFTĂ BUNĂ

Cookbook —

IXth Edition

(Price increase as of 2/1/89)

RED HORIZONS

by Gen. Ion Pacepa

ORDER

_____ copies of **POFTĂ BUNĂ** @ \$7.00 each = _____

_____ copies of **RED HORIZONS** @ \$19.95 each = _____

TOTAL = _____

MAKE CHECK PAYABLE TO:

St. Mary's Society, 3256 Warren Road, Cleveland, Ohio 44111

Postage is included

Name _____

Address _____

City _____ Zip _____

Ann P. Mayberry, Encino, CA	100.00
Presentation, Akron, OH	200.00
(Post-Congress Donation)	
St. Elias, Ellwood City, PA	100.00
(Post-Congress Donation)	
St. John, Kitchener, Ont.	100.00CF
(Post-Congress Donation)	
St. John, Woonsocket, RI	100.00
(Post-Congress Donation)	
Rev. Fr. Remus Bleahu, Woonsocket, RI ..	50.00
(Post-Congress Donation)	
M/M Michael Tifrea, Dearborn, MI	50.00
(God's Blessing on our family)	
Marcel Radu, Woodside, NY	30.00
M/M Ioan Nan, Sun City, AZ	25.00
(Camp Vatra Donation)	
M/M P.J. Toconita, St. Paul, MN	25.00
(Post-Congress Donation)	
Anonymous	14.00
(Post-Congress Donation)	
Mihai Cojocariu, Dearborn, MI	15.00
David Dufrenesne, Dearborn, MI	15.00
Paul J. Moga, Canton, MI	15.00

MEMORIAMS

Ioan Calvarasan, Scarborough, Ont	\$ 25.00
(In Memory of Mihai Manciu)	
M/M Ioan Nan, Sun City, AZ	25.00
(In Memory of Irene Ghindea)	
M/M Ioan Nan, Sun City, AZ	25.00
(In Memory of John Thomas Nan)	

BISHOP'S VISITATION

Memorial Gardens, Toronto, Ont	\$ 300.00CF
Sts. Peter & Paul, Dearborn Heights, MI ..	150.00
St. George, Toronto, Ont	75.00CF
Marcel Radu, Woodside, NY	30.00

SEMINARIAN FUND

A.R.F.O.R.A.	\$1,000.00
-------------------	------------

EPISCOPATE DEBT FUND

Anonymous	\$ 150.00
M/M Ioan Nan, Sun City, AZ	100.00
Marcel Radu, Woodside, NY	28.00

MISSION FUND

Anonymous	\$ 50.00
-----------------	----------

Camp Vatra For Juniors Donations

We thank the following parents and friends for their donations at the closing dinner on Saturday, July 22.

\$100.00

Mr. and Mrs. Ted Patyna.

\$50.00

Mr. and Mrs. Wayne Bartlett, Mr. and Mrs. T.D. Groza, Fr. and Psa. Laurence Lazar, Mr. and Mrs. Charles Nanas, Mr. and Mrs. Constantin Nanas.

\$35.00

Mr. and Mrs. Michael Groza.

\$30.00

Mr. and Mrs. Bruce Moldovan.

\$25.00

Psa. Victoria Barbos, Mr. and Mrs. Timothy Maher & Mandy Januska, Nick Milosan, Mr. and Mrs. Richard Rogozan, Mr. and Mrs. Bob Stephan.

\$20.00

Dennis Berent, Mr. and Mrs. George Blebea, Mr. and Mrs. Dan Calin, Jeannine and Brian Denney, Mr. and Mrs. Corneliu Manu, Alexa Mindea, Lucy Pop.

\$10.00

Anonymou's, Mr. and Mrs. Eugene Dan, Janet Gasparovic, Flora Grossmayer, Mary Ann and John Kemp, Nancy Kosovich and Marianne Mandich, Psa. Elenora Lazar, Mrs. R. Merchant, Iosif Moldovan, Elena Poliocu, Mr. and Mrs. Avram Puia, Aurelia Sattler, Mr. and Mrs. James Turza, Mrs. Lenora Wright.

\$5.00

Florence Ganopy, Mrs. L. Rogers, Ion Tarnita.

SOLIA

(July 5, 1989 — July 31, 1989)

FRIENDS OF SOLIA

\$25.00

Rev. Fr. & Psa. Remus Bleahu, Woonsocket, RI

\$24.00

Steve Plesca, Campbell, OH

\$15.00

M/M Louis Berg, Hollywood, FL

\$12.00

M/M Marcel Radu, Woodside, NY

Anita Podsudek, Skokie, IL

M/M Eugene Brown, Highland, IN

M/M Aurel Stoi, Warren, MI

Cornel Iorgovan, Ridgewood, NY

M/M John Bogdan, North Canton, OH

M/M Dumitru Chistescu, Carrollton, TX

SUBSCRIPTIONS

Florea Stefanovic, Chicago, IL (2 yrs.)

Mary F. Jensen, Indianapolis, IN

August 1989

SOLIA

THE HERALD

146 W. Cortland, Jackson, MI 49201-2208
(517) 522-4800

1990 CALENDAR

Annual Almanac

Published by the Romanian Orthodox Episcopate of America

ADVERTISING CONTRACT

You are hereby authorized to publish the attached greeting, photograph, or advertisement in your 1990 SOLIA CALENDAR. (I) (We) agree to pay \$____.00 in advance for the space of

full page_____ half page_____ quarter page_____

Name: _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Phone: _____ Zip: _____

Solicited and accepted for the Romanian Orthodox Episcopate of America.

(signature) _____

RATES

Full Page	\$75.00
Full Page (parishes and Parochial Auxiliaries)	50.00
One-half (½) Page	50.00
One-quarter (¼) Page*	25.00

Conditions

This order cannot be cancelled. Advertisements for less than one quarter (¼) page cannot be accepted. The soliciting agent will furnish each advertiser, beginning with one quarter (¼) page, with a copy of the almanac. No verbal agreements acknowledged.

* One quarter (¼) page Advertisers: No pictures or logos. Text subject to editing.

No receipts will be issued. Your check or money order made payable to the ROMANIAN ORTHODOX EPISCOPATE OF AMERICA is your receipt.

DEADLINE: August 31, 1989

SCRISOARE NEOBIȘNUITĂ

Pr. Gh. CALCIU

Technologia modernă ne pune la dispoziție mijloace puțin clasice pentru a ne trimite mesajul nostru or persoane pe care le iubim, sau unor instituții, sau chiar în eter, fără o destinație precisă.

Așa este și scrisoarea pe care o transcriu aici, cu oție și tremur sufletesc și care este scrisoare vorbită, nu pe bandă magnetică.

Scrisul este rece și impersonal, dar audierea scrisorii, cea pură și copilărească spun mult mai mult decât scrierea literelor pe această hârtie.

Întâi m-a chemat o femeie, mama copilului, care mi-a spus:

— Băiatul nostru, Marcel, este infirm; el stă înrucior, dar este foarte optimist și credincios și vrea să pună câteva întrebări.

— Are deja căștile la urechi și vă ascultă. Dar mai așteaptă, vreau să vă spun că prin el L-am cunoscut și noi pe Dumnezeu.

— Bună seara, Marcel, ce vrei să-mi spui?

A urmat o discuție mai lungă, la sfârșitul căreia i-am spus:

— Te rog, Marcele, pune toate aceste gânduri pe hârtie și trimite-mi scrisoarea. Sunt gânduri și idei, cu evărat tulburătoare și pentru mine și eu îți voi răspunde pe îndelete.

— Părinte Calciu, nu pot să scriu, sunt complet paralizat. În urma operației care mi s-a făcut în țară, eu nu mai pot mișca deloc.

A fost o clipă penibilă pentru mine. Copilul acesta are 16 ani, care îmi răscolea sufletul și-mi vorbea cu simpatia unui teolog, nu putea mișca de fel, era prins la pat fără a putea să se deplaseze singur nici măcar în cărucior. Orice vorbă de consolare ar fi sursă de fals. Eram uluit. I-am spus:

— Iartă-mă, Marcel. Atunci te rog să-ți pui toate gândurile tale pe o bandă de casetofon pe care s-o ascult.

Am primit banda. I-am cerut permisiunea să public scrisoarea. Ce aș putea să adaog? Sunt eu vrednic să pun de la mine măcar un singur cuvânt la tot ceea ce copilul acesta, încercat de Dumnezeu, dar și răsplătit pentru suferința lui cu un har divin, a spus?

Redau scrisoarea exact așa cum o ascult:

“Mă bucur mult că am posibilitatea să-mi îngăduiți să-mă adresez dumneavoastră, în dorința mea de a găsi răspunsuri la o serie de neclarități.

Am fost nespus de bucuros când, pentru prima dată, am citit într-un ziar despre minunile Maicii Domnului. Am mai citit o carte despre minunile Sfintei Fecioare într-o traducere veche; am mai citit și alte scrieri care mi-au făcut conștient de puterea Maicii Domnului și de cinstirea pe care trebuie să i-o aducem.

Țintuit la pat de boală, eram deosebit de interesat de vindecările despre care am citit că s-au făcut la Medjugorie. Citind articolul în care se spune că în satul respectiv trăiesc laolaltă ortodocși, catolici și musulmani, credeam că minunea se petrece în biserica ortodoxă, autorul articolului fiind părintele Ichim, Preot ortodox.

Credeam că primesc răspuns la nădejdea mea de vindecare și imediat am dorit să ajung în legătură cu acei copii ca să intervină pentru mine la Maica Domnului.

Am pus-o pe mama să dea telefon chiar în seara aceea la părintele Ichim și să-i ceară relații. A vorbit cu doamna preoteasă care era încântată de ceea ce se petrece la Medjugorie și i-a spus că vor urma și alte articole scrise de dânsa. Dumneaei ne-a mai spus că a fost acolo și se va duce din nou și atunci va duce cu ea și o fotografie de-a mea.

Apărând și celelalte articole, am citit că Maica Domnului a dus pe copii în rai, în iad și în purgatoriu și că Maica Domnului spune că, despre importanța majoră a mesajului de la Medjugorie trebuie sfătuit de urgență și supremul pontif și episcop.

Acum au început să apară și nelămuririle mele. Am citit în mai multe cărți cu scrieri despre învățătura ortodoxă că ortodoxia nu acceptă termenul de purgatoriu, ci numai pe cel de rai și iad, așa cum este menționat în Sfânta Scriptură și sfânta tradiție prin sf. părinți: Fericitul Augustin, Marele Antonie și alții. Eu, ca un credincios care nu am nici o îndoială că ortodoxia este dreapta credință, unde toate învățăturile sunt desăvârșite, cuvântul purgatoriu mă face să am îndoieli în răspunsuri. Să mai întreb de ce oare Maica Domnului i-a însărcinat pe copii să-l înștiințeze pe supremul pontif și episcop și nu conducerea ortodoxiei care are atâtea dovezi că este dreapta credință?

În articol se mai spune că Miriam a fost ispitită de satana și că a chemat repede în ajutor pe Maica Domnului. Imediat a sosit Sfânta Fecioară și satana a dispărut.

După ce am citit acest articol simțeam nevoia să-mi explic cineva ce s-a întâmplat acolo, de fapt. Dar neavând pe nimeni să-mi dea aceste răspunsuri, am rugat-o pe mama să-mi aducă FILOCALIA, volumul șapte, că mi-am amintit că acolo, Sf. Grigore Sinaitul dă niște sfaturi despre cum trebuie să ne ferim de amăgiri.

Printre alte multe explicații și exemple asemănătoare cu ceea ce se întâmplă la Medjugorie, am citit — și vreau să citez din nou acum — câteva rânduri ce se potrivesc cu ceea ce i s-a întâmplat lui Miriam.

Citez:

“Să mai știți și această viclenie pe care o săvârșesc de multe ori dracii: ei se împart în două și unii vin asupra ta ca să te ispitească repede. Și dacă te văd cerând ajutor, ceilalți se arată ca îngeri și alungă repede pe cei dintâi și aceia se prefac că s-au speriat și fug ca să te înșele și să te facă să te închini ca unor sfinți îngeri celor care au alungat duhurile de draci.”

(cont. de la pag. 18)

Eu cred, cu adevărat că la Medjugorie au loc minuni, dar mai știu din Sfânta Scriptură că în vremurile din urmă vor avea loc minuni mari și noi trebuie să avem grijă să nu fim amăgiți. De această amăgire mi-e frică mie și de aceea am îndrăznit să vă cer părerea dumneavoastră de preot cu multă încercare. Că și eu aș vrea să văd o minune în care să simt desăvârșirea, care să nu-mi lase nici o urmă de îndoială, ca să pot considera că aceea este cu adevărat de la Dumnezeu.

Eu mulțumesc lui Dumnezeu că m-am îmbolnăvit, căci altfel nu știam nimic despre El, nici eu nici părinții mei. A trebuit să cad bolnav eu ca să-l cunoaștem pe Dumnezeu.

Nădăjduiesc că el îmi va vindeca și trupul, dar mai întâi vreau să îmi vindece sufletul, că aceasta este adevărata noastră comoară. Și mai mă rog lui Dumnezeu să mă ferească de ispite și de tot ce ar putea să ducă la pierderea sufletului.

Acum, pentru că am văzut că sunteți îngăduitor, și cu multă răbdare, aș dori să vă spun că înainte de a veni în America, credeam că o să găsesc aici o lume mult mai credincioasă, și cu mai multă dăruire lui Dumnezeu, ținând cont de libertatea de aici. Am văzut publicații bisericești — Calendarul Solia — unde se dă prea multă importanță celor lumești. Dar hrana duhovnicească este prea puțină.

Sunt atâtea ortodocși care nu știu aproape nimic despre ortodoxie și ar fi atâtea de spus despre ea, atâtea învățături ale sfinților părinți, atâtea experiențe cu Dumnezeu ale sfinților, de care este plin calendarul; sau despre experiența credincioșilor contemporani cu Dumnezeu, și, mai ales, despre adevăratele tâlcuiri ale Sfintei Scripturi. În felul acesta se pot salva multe suflete care au căzut în rătăcire din cauza unor învățături greșite, sau mulți s-ar putea întoarce la dreapta credință.

Eu cred că ar trebui folosită libertatea în care trăim ca un har duhovnicesc și nu să fie folosită spre pierzarea multora.

Sau poate că totuși se face ceva și sunt și publicații ca cele la care mă refeream eu și nu știu eu. Nu au ajuns încă la mine. Aș fi încântat să existe.

Mulțumesc pentru îngăduința cu care m-ați ascultat,
Marcel."

Notă: MARCEL PETRU, a venit de curând în America. Are următoarea adresă:

1836 Jackson Str.
Hollywood, Fl. 33020.

Dacă aveți să-i spuneți ceva, scrieți-i și, mai ales, scrieți-i, pentru că aveți multe să-l întrebați.

Cine oare a mai făcut această experiență-limită cu Dumnezeu ca el. Să învățăm de la acești mai mici frați ai noștri, căci prin gura lor vorbește Dumnezeu și în ei sălășluiește harul Duhului Sfânt.

Pr. Gh. Calciu

SCHIMBAREA LA FATĂ

(După Sfântul Grigorie Palamas)

Cu prilejul dumnezeescului praznic al Schimbării la Față, Sf. Grigorie Palamas ne-a lăsat două omilii: în prima dovedește că lumina întru care s-a arătat Hristos apostolilor pe muntele Taborului, era necreată slavă a firii Sale dumnezeiești iar în a doua dovedește că de această tainică și neînserată lumină dumnezească este necreată, ea nu trebuie confundată cu ființa mai presus de ființă a lui Dumnezeu.

Dumnezeu nu se arată primului venit și uneori întâiazie să se arate chiar și celor foarte dragi ai Săi, pentru a-i cerceta în dragostea lor și pentru a-i spori în dragostea Lui pentru ei. Dumnezeu ne învăluie în vederea Lui de Sine și ne dezvăluie prin Duhul Său cel Sfânt ceea ce ochii n-au văzut, ceea ce urechile n-au auzit și ceea ce nu s-a suit în inimile noastre (I Cor. 2/9); vederea lui Dumnezeu e o cercetare a adâncurilor lui Dumnezeu și pe acestea numai Duhul le cercetează. De aceea spunem că-L vedem pe Dumnezeu, nu pentru că vederea noastră ar fi capabilă să-L vadă pe Dumnezeu, ci pentru că Dumnezeu ne face părtași prin Duhul Său la vederea Lui de Sine, El singur fiind ceea ce se vede, lumina vederii și Cel ce vede. Căci numai Dumnezeu îl poate vedea pe Dumnezeu. Vederea nu decurge din puterea simțurilor sau a minții, ci din puterea Duhului Sfânt; fără de început, neînserată, nemărginită, nefiind supusă puterilor zidite, fie elomenești sau îngerești, aceasta a fost lumina Schimbării la Față a Mântuitorului și Dumnezeului nostru Iisus Hristos. Și deși a fost văzută pentru puțină vreme de ochii trupești, ea n-a fost văzută cu puterea ochilor trupești ci "prin mutarea lor de la trup la duh, înainte de a lepăda viața în trup," cum spune Sf. Maxim Mărturisitorul.

Și aceasta n-au înțeles-o batjocoritorii de Dumnezeu. De atunci și de astăzi. Ei socotesc că Apostolii cei aleși au văzut lumina Schimbării la Față a Domnului prin puterea zidită a simțurilor; și în felul acesta prăbușesc în rânduiala celor create nu doar Lumina dumnezeiască, Slava și Impărăția lui Dumnezeu ci însăși puterea Duhului Sfânt, prin care și întru care se dezvăluiesc tainele dumnezeiești celor vrednici de primirea lor.

"Luând cu Sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, s-a suit pe munte ca să se roage. Și pe când se ruga El, chipul feței Sale s-a făcut altul și îmbrăcăminte Lui albă strălucind" (Luca 9/28-29). Pe când se ruga, Hristos a dezvăluit, nu atât dumnezeiasca Sa Slavă, în fața Căreia până și serafimii își acoperă ochii, cu aripele ci mai degrabă necreată strălucire a Slavei Sale, atât pe cât era cu puțință puterilor zidite și transfigurate la rândul lor, să cuprindă. "Și s-a schimbat la față înaintea lor, și a strălucit fața Lui ca soarele iar vestmintele Lui s-au făcut albe ca lumina" (Matei 17/2). Comparând strălucirea feței lui Hristos cu cea a soarelui, nu înseamnă că dumnezeiasca lumină iradiată

(cont. la pag. 19)

omenitatea lui Dumnezeu Cuvântul cel întrupat, sensibilă; dimpotrivă, spune Sf. Grigorie Palamas, a ce soarele este pentru toți cei care viețuiesc potrivit țărilor și nu văd altfel decât cu ajutorul lor, Hristos, vântul întrupat este pentru toți oamenii care viețuiesc potrivit Duhului Său cel Sfânt și văd în El prin El. Aceștia, devenind asemenea lui Dumnezeu, Dumnezeu după har, nu au trebuință de nicio altă lumină pentru a vedea, căci pentru ei, Dumnezeu însuși este lumină și cine ar agonisi orice fel de altă lumină ar fi este miluit de cea veșnic strălucitoare și neînserată?

‘Și pe când se ruga El, chipul feței Sale s-a făcut luminos.’ Nu pe când mergea sau pe când le vorbea ucenicilor, ci pe când se ruga, căci numai în rugăciune găsim preafacile vedere; și numai stând în preajma lui Dumnezeu prin lucrarea virtuților și prin preunarea cu El în duh, ni se arată Lumina cea mai bună de înțelegere. Hristos nu avea nevoie să se roage pentru trupul Său să strălucească necreată lumină; dar dacă s-a rugat totuși a fost spre vădirea modului în care sfinții Lui o vor vedea, căci este scris: ‘cei drepti strălucesc ca soarele în împărăția Tatălui lor’ (Matei 17/43). Și devenind astfel întregi lumină dumnezească ei ai luminii după necreatul har lucrător în ei, vor deveni în chip dumnezeesc, negrăit și mai presus de înțelegere pe însăși Hristos, a cărui Slavă, izvorând din dumnezeirea Sa, potrivit firii Sale dumnezeiești, s-a arătat pe muntele Taborului împărtășită și de trupul Lui, datorită unirii ipostatice.

Și iarăși, lumina și Slava întru care s-a arătat Hristos întru strălucirea căreia va veni la sfârșitul veacurilor, cum L-au văzut Apostolii pe munte, nu este o lumină dobândită și pe care nu a avut-o mai înainte. Căci dacă ar fi așa, s-ar fi vorbit de trei firi în Hristos: a dumnezească, cea omenească și cea a luminii. Nu s-a arătat cu o Slavă străină ci cu aceea pe care o avea în sine ascunsă în El, în trupul Lui: Slava firii dumnezeiești, necreată lumină a dumnezeirii. Mântuitorul s-a schimbat la față, spune Sf. Ioan Damaschin ‘nu prin adăogirea a ceea ce nu era și mai înainte, ci schimbându-Se în ceea ce nu era mai înainte, ci făcându-l ucenicilor Săi ceea ce a fost de totdeauna, schimbându-le ochii și dându-le vederea, căci erau orbi.’ Nefiind din rânduiala celor zidite, această lumină nu era văzută cu ochii cei pământești ci cu ochii înfigurați de puterea Duhului Sfânt.

‘Luând cu Sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, s-a dus pe munte ca să se roage.’ De obicei Hristos se ruga singur, spunând ucenicilor: ‘Ședeți aici până ce mă voi ruga.’ De data aceasta însă a luat cu Sine trei dintre Apostoli, deoarece urma să le dezvăluie taina dumnezeirii Sale. Ori dacă arătarea Slavei dumnezeiești ar fi fost o simplă lumină sensibilă, despre ce taină mai ar fi putut fi vorba? Ce nevoie ar fi avut ucenicii de puterea Duhului Sfânt, se întreabă Sf. Grigorie Palamas, la ce ar fi folosit creșterea sau schimbarea pe care ar fi adus-o puterea lor această putere, dacă lumina contemplată ar fi fost sensibilă și creată? Cum ar fi posibil ca Slava

și Împărăția Tatălui și a Duhului să fie o lumină sensibilă? Cum ar veni Hristos într-o asemenea Slavă și o asemenea Împărăție, în veacul viitor, când știut este că El n-are nevoie nici de aer, nici de lumină, nici de spațiu, nici de celelalte asemănătoare, pentru că Dumnezeu va fi atunci totul în toate (I Cor. 15/28) Va fi totul, deci va fi și lumină. Iar Sf. Ioan Evanghelistul spune că cetatea ce va să vie la sfârșitul veacurilor ‘nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu o luminează și făclia ei este Mielul’ (Apoc. 21/23). Și iarăși: ‘noapte nu va mai fi; și nu au trebuință de lumina lămpii sau de lumina soarelui pentru că Dumnul Dumnezeu le va fi lor lumină’ (Apoc. 22/5). Ce este dar această lumină ‘la care nu este schimbare sau umbră de mutare’ (Iacov 1/17), dacă nu necreată lumină a dumnezeirii? Iar Moise și Ilie, în deosebi Moise, care era atunci doar suflet și nu mai era în trup, cum puteau să fie văzuți și slăviți într-o lumină sensibilă? Căci și ei erau martori ai Schimbării la Față a Mântuitorului ‘arătându-se întru slavă’ și vorbind ‘despre sfârșitul Lui pe care avea să-l împlinească în Ierusalim’ (Luca 9/31). Și cum de au putut Apostolii să-i recunoască, fără să-i fi văzut vreodată mai dinainte, dacă nu prin puterea descoperitoare a luminii necreate?

Iluminat de vederea măreției dumnezeiești și străpuns de o dragoste sporită pentru Dumnezeu, Petru, cel mai îndrăzneț dintre Apostoli, spune Domnului: ‘Învățătorule, bine este ca noi să fim aici și să facem trei colibe: una Ție, una lui Moise și una lui Ilie, neștiind ce spune’ (Luca 9/33). Intr-adevăr momentul regenerării omului încă nu sosise, iar după ce aceasta urma să se împlinească, nimeni n-ar mai fi avut trebuință de colibe sau corturi făcute de mână omenească. Cu toate că trăia alături de Fiul lui Dumnezeu întrupat și-L mărturisea ca Dumnezeu, cu toate că Hristos le spusese în diferite chipuri că starea de sfințenie este tot una cu starea de jertfă, Petru, sau nu înțelesese încă sau voia să o ocolească, acceptând sfințenia dar nu și jertfirea Mântuitorului. Și iarăși este demonstrat de neștiința celor ce spuneau, pentru că nu se cuvenea ca slujitorii să fie scotiți de-o seamă cu Stăpânul, făcându-li-se același fel de colibe, căci Hristos, ca Fiul cel Unul Născut era în ‘sânul Tatălui’ (Ioan 1/18), pe când profeții ca fii adevărați ai lui Abraham erau în sânul acestuia (Luca 16/23).

Și în timp ce Petru vorbea fără să știe ce spune, ‘iată un nor luminos i-a umbrat pe ei’ (Matei 17/5), arătând care este ‘coliba’ ce se cuvenea lui Hristos. Acest nor care era atotluminos și întru strălucirea căruia ‘i-a umbrat pe ei,’ arătând prin ‘umbrire’ adâncul de nepătruns al dumnezeirii, era ‘lumina neapropiată’ a lui Dumnezeu,’ pe care nu L-a văzut nimeni dintre oameni, nici nu poate să-L vadă’ (I Tim. 6/16). Lumina și întunericul sunt aici una și aceeași realitate dumnezească și dacă se spune că ea acoperă cu ‘umbră ei,’ pricina trebuie aflată în dibăcia vorbirii, care nu poate exprima decât antinomic ‘transcendența

(cont. la pag. 23)

PSALMII IN CULTUL ORTODOX

O sută cincizeci de cântări religioase, din Vechiul Testament, sunt reunite, din primele veacuri ale creștinismului, sub numele de Psaltire, cea mai citită carte a Legii Vechi. Sf. Atanasie spune că Psaltirea este o grădină de flori, care cuprinde toate fructele celorlalte cărți. Psalmii vorbesc despre Dumnezeu, despre om, despre Ingeri și despre Mesia. Ei sunt o icoană a pătrunderii voinței dumnezeiești, ce pleacă dela inimi și se îndreaptă spre Dumnezeu. În Biserica Ortodoxă Psaltirea este împărțită în 20 de catisme.

Pătrunderea Psalmilor în cultul creștin s-a făcut la îndemnul Apostolilor. Ap. Iacob spune: "Pătimizește cineva dintre voi? Să-se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi" Ps. 5,13. "Vorbiți între voi în psalmi, în laude și cântări duhovnicești", scrie Ap. Pavel, la Efes 5,19. Cele șapte laude ale cultului divin Ortodox își au începutul în Psaltire. Imnologia creștină, ca Sf. Ioan Damaschinul, au găsit în Psalmi un bogat izvor de inspirație.

Slujba Vecerniei începe cu Ps. 102 și 103, iar cântările: "Doamne strigat-am către Tine . . . și Să se îndrepteze rugăciunea mea . . .", sunt din Ps. 140, 1-2. Stihul Vecerniei de Duminecă seara: "Iată acum binecuvântați pe Domnul . . .", este din Ps. 133, 1. Cunoscuta cântare a Litiei: "Bogații au sărăcit și au flămânzit, iar cei ce-L caută pe Domnul . . ." vine din Ps. 33,10.

Rânduiala Utreniei, după citirea Psalmilor: 19, 20, 3, 37, 62, 87, 102 și 142, se cântă: "Dumnezeu este Domnul și s-a arătat nouă . . ." Ps. 117, 27. Binecuvântările Invierii: "Bine ești cuvântat Doamne, învață-mă îndreptările Tale," nu numai la Utrenie, ci și la înmormântare și parastase, provin din Ps. 118, 12.

Cunoscuta cântare a Înălțării Sf. Cruci și Sfeștanii: "Mântuește Doamne poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta . . ." este din Ps. 27, 12.

În luminoasa noapte a Invierii auzim stihurile: "Să se scoale Dumnezeu . . . Precum se stinge fumul . . . Așa să piară păcătoșii . . . iară dreptii să se bucure . . .", din Ps. 67, 1-3. "Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim . . .", din Ps. 117, 24.

În Taina Sf. Botez, la ungerea cu untdelemn sfințit la mâini, a copilului, se spune: "Măinile Tale m-au făcut și m-au zidit . . ." din Ps. 118, 73.

La Taina Cununiei, prohimenul dela Apostol: "Pus-ai pe capetele lor cununi de pietre scumpe" este din Ps. 20, 3, iar cântarea: "Paharul mântuirii voi lua

. . ." din Ps. 115, 4. "Fericiți toți cei ce se tem de Domnul . . . Fericit ești și bine-ți va fi ție . . . Iată așa va binecuvânta omul . . .", tot la Taina Cununiei, din Ps. 127, 1-5.

La Slujba Însmormântării: "Viu va fi sufletul meu și Te va lăuda . . . Rătăcit-am ca oac pierdută . . ." sunt din Ps. 118, 175-176, iar în timpul când se toarnă pe trupul mortului, vin amestecat cu untdelemn, spune: "Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți . . ." din Ps. 50, 8. Când se aruncă cruciș pe sicriu, pământul auzim cuvintele: "Al Domnului este pământul și plinirea lui . . .", din Ps. 23, 1.

Prohimenul dela Vecernia Rusaliilor: "Cine este Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru . . ." îl găsim în Ps. 76, 13.

Rugăciunea ce se rostește înaintea mesei: "Mâncă vor săracii și se vor satura . . ." aparține Ps. 21, 30.

Cântarea: "Fie numele Domnului Binecuvântat . . ." dela Sf. Liturghie, este din Ps. 112, 2. La Liturghia Arhierescă, binecuvântarea: "Doamne, Doamne, caută din cer și vezi și cercetează via aceasta . . ." este din Ps. 79, 15-16.

Ecteniile dela Sfintele Ierurgii: "Auzi-ne pe noi, Dumnezeule Mântuitorul nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului . . .", din Ps. 64, 6. "Dumnezeule milostivește-te spre noi și binecuvintează, luminează fața Ta și ne miluește", din Ps. 66,1.

La îmbrăcarea Sf. Odăjdii, luarea Epitrahilului, spune: "Ca mirul pe cap, care se coboară pe marginea veșmântului . . ." Ps. 132, 2. La îmbrăcarea Felonului se rostesc cuvintele: "Preoții Tăi se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii Tăi se vor bucura," Ps. 131, 9. La Ceasul întâi se spun și cuvintele psalmistului: "Păcatele mele îndreptează-i după cuvântul Tău . . . Isbăvește-mă de clevetirea oamenilor . . . Fața Ta arat-o pe robul Tău . . .", din Ps. 118, 133-135.

Mai sunt și alte citate. Cele menționate dau totuși o icoană vie asupra cultului divin, ca și adâncimea lui duhovnicească. Preluările din Psalmi, în cultul Ortodox, arată bogatul lui fond scripturistic, iar tezaurul imnologiei Bisericii Ortodoxe ne dă bogăția trăirii duhovnicești a Sf. Părinți încă din veacurile primare. Este o dovadă mai mult cum, credința creștină este zidită pe stânca veacurilor.

Ca Români, Pravilele lui Dumnezeu, prin Ierurgii primite dela Sf. Părinți și așezate în plămada Legii Strămoșești, ne-au ajutat să ne închegăm ca neam, ne-au dat Locașurile Sfinte și ne-au învățat să nădăjduim în Ortodoxia neschimbată, prin împuținări sau adăugiri și puterea de viață dată de Sus spre mântuirea tuturor celor ce cred. Noi credem în aa și de aceea ne mântuim prin Sfânta Lege Ortodoxă.

Părintele Nicolae Bârsan

MAICA DOMNULUI

și mamele noastre

Dintre toate ființele iubite de pe pământ, mama este a care are primul loc în orice inimă, indiferent unde află și cât de bătrână este. Amintirea ei persistă și că ea a plecat de mult în eternitate. Bunătatea ei, ruirea ei, grija ei, fața ei, mâinile ei, ochii ei, rămân ntru totdeauna întipărite în memoria noastră. Mama e ce nimeni pe pământ nu are. Pe nici un braț copilul se simte mai fericit ca pe brațele mamei. Mulți zâmbesc unui copilăș dar ca zâmbetul mamei nimic nu-l cântă. Când mama îi întinde mâinile și-l cheamă, el să totul alergând și tipând de bucurie. La ivirea icărui pericol, adăpostul cel mai sigur este tot la mama brațe.

Ce minunat a lucrat Dumnezeu când a pus în mama noastră toată cununa bunătăților. Mamei i s-au închinat imne cum numai lui Dumnezeu se mai închină. Arii artiști au zugrăvit-o în cele mai fascinante culori. desigur, că model pentru fiecare, a fost propria lor mamă. Pentru creștini nu există icoană mai căutată ca a care reprezintă pe Maica Sfântă cu pruncul Iisus brațe. Maica Domnului rămâne pentru toți și în totdeauna, pilda dăruirii cu dragoste până la ultima cătură. Și nu este vorba numai de iubirea Mamei pentru Fiul, dar și a Fiului pentru Mamă. Ne plecăm cu reverență în fața celei mai sfinte dintre mamele care trăit pe pământ! Cel zămislit prin Duhul Sfânt, purt în pânțele ei și născut în cântările îngerilor este Dumnezeu cu adevărat. Toate locurile pe unde când s-au întâmplat arătări sau minuni deosebite, astăzi suntenerate. Peste tot unde au călcat pașii Domnului Iisus, s-au ridicat biserici, iar via Dolorosa "este rutată și stropită cu lacrimi de milioane de credincioși. prin toate acele locuri a fost doar o trecere a lui Iisus. De ce atunci nu ar trebui cinstită cea care l-a avut pânțele pe Domnul? Unii doar s-au atins de Iisus, u Iisus s-a atins de ei și au fost vindecați sufletește trupește. Iisus doar a intrat în casa lui Zaheu vameșul toată viața i-a fost schimbată. Apostolii doar au aut chemarea și au părăsit lumea și au mers după Iisus. Din momentul zămislirii în pânțele Maicii Sfinte lui Iisus, ea nu mai aparținea pământului, ci cu toată nța devenea instrumentul lucrării lui Dumnezeu. toată viața ei era dedicată lui Dumnezeu. Cea care a purtat pe Dumnezeu în pânțele nu putea să-și mai aparțină ei. Pentru Iisus, a urmat cu sfințenie toată rânduiala legii. L-a adus la tăierea împrejur, la patruzeci e zile la templu, iar apoi în fiecare an. Când Domnul Iisus și-a început activitatea Sa, era mereu în preajma lui, iar când nu-L găsea, întreba neliniștită. (Matei 2, 46) Durerea pe care Domnul o avea atunci când avântul Său nu era primit, era și durerea ei. Succesul propovăduirii era și bucuria ei. Când Il auzeau pe Iisus vorbind, mulți ridicau glas de binecuvântare și pentru cea care a fost învrednicită să-L aducă pe lume. Fericit este pânțele care te-a purtat și sânii la care supt," au fost cuvintele unei femei care s-a ridicat în popor. (Luca 11,27) Ea a fost prezentă la suferința

Domnului pe cruce. Proorocia Dreptului Simeon că prin inima ei va trece sabia, s-a împlinit. Conform hotărârii lui Iisus chiar în timpul crucificării, Maica Domnului, rămâne în grija Apostolului Ioan. Ea a rămas mângâierea Apostolilor după înălțarea la cer și era totdeauna cu ei. (Fapte 1,14) Maica Domnului a devenit pentru toată lumea și mamele creștine, pilda cea mai adevărată de dragoste și dăruire.

Întâiul dascăl în viața oricărui copil este mama. După învățătură, dar mai ales după exemplul ei, copilul își va trăi viața. În casa în care mama se așează în genunchi și se roagă, postește, merge la biserică, se împărtășește, aprinde candela, dă milostenie, copilul va face și el întocmai. Adesea găsești oameni care-ți spun; — așa făcea mama mea și așa fac și eu. Copilul copiază cu amănunte tot ce se întâmplă în jurul lui. Ce credeți despre casele în care mama se așează și-și aprinde țigara sau își toarnă băutura înaintea copilului, nu se roagă niciodată, iar biserica este un lucru demodat?

Desăvârșirea multor sfinți se datorește în bună parte mamelor lor. Părinții Sfântului Ioan Botezatorul au fost ei întâi înșiși niște sfinți. Nu multora li s-a arătat Arhanghelul Gavril, cum s-a arătat preotului Zaharia când tămăia în templu. În Luca 1, 6 se spune despre acești părinți; "Amândoi erau neprihăniți înaintea lui Dumnezeu și păzeau fără pată toate poruncile și rânduielile Domnului." Din așa părinți, așa fiu!

Nona, mama Sf. Grigorie de Nazianz este și ea o pildă remarcabilă. Ea își convertește soțul de la păgânism. Pe Sf. Grigorie îl primește numai după multe rugăciuni. Educația pe care i-a dat-o fiului ei, plină de teamă sfântă, îl va face pe Sf. Grigorie, gândind la măreția tainei preoției, să se socotească mereu nevrednic de a o primi.

Ce să spunem de mama Sf. Vasile cel Mare, care din cei zece copii ai săi, trei devin episcopi, cinci vor fi monahi iar din această familie s-au dăruit bisericii lui Hristos, șase sfinți.

Cât de frumos scrie Sf. Pavel lui Timotei. "Imi aduc aminte de credința ta neprefăcută ce s-a sălășluit întâi în bunica ta Lois și în mama ta Eunice și sunt încredințat că și în tine." (2 Tim. 1,5)

Toate mamele sfinte și-au povățuit copiii după învățătura Sfintei Scripturi, după viețile minunate ale sfinților ca exemplu de curaj și luptă cu ispitele diavolului.

Ce dar mare a dat Dumnezeu mamelor! Ele dau viața și lucrează împreună cu Dumnezeu la ființa umană. El dă sufletul, iar mama cu ajutorul Lui dă trupul, pentru ca apoi grija să se împletească pentru creșterea celui născut. Vedeți mamelor la ce înălțime v-a așezat El? Ce mare păcat au mamele care refuză să-și nască copiii și-i ucid în pânțele! Cum se vor ierta aceste păcate? De câți oameni mari nu a fost lipsită omenirea și Biserica prin astfel de practici? Imi aduc bine aminte de o întâmplare petrecută la mănăstirea

(cont. la pag. 22)

(cont. de la pag. 21)

Prislop, pe vremea când acolo era părintele Arsenie. La mănăstire s-a prezentat o femeie foarte amărâtă, care era însărcinată și mai avea încă câțiva copii acasă, iar soțul era deja condamnat la mulți ani de închisoare. Părintele Arsenie care era un duhovnic iscusit, cunoscând cu duhul că femeia nutrea gânduri să piardă copilul, i-a zis; "să nu faci un păcat ca acesta să scapi de copil, cel care este în tine va fi un slujitor a lui Dumnezeu." Astăzi cu adevărat acel care trebuia să se nască este un slujitor, un preot a lui Hristos.

Mamelor, nașteți copiii pe care Dumnezeu vi-i dă cu convingerea că faceți ceva pentru El și lucrați împreună cu El. Creșteți-i în frica de Dumnezeu după pilda Maicii Sfinte. Nu este destul să naști trupește copii, ci mai ales să-i naști și duhovnicește, să-i naști nu numai pentru pământ, dar să-i naști pentru cer. Să-i îndrumi pe calea cea sănătoasă a credinței și mai ales să le fii tu mamă, o pildă demnă de urmat.

Este cunoscută o întâmplare în care se spune că un tânăr de douăzeci de ani, pentru faptele sale, a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare. Înainte de a fi spânzurat, a fost întrebat dacă mai are vreo dorință. A răspuns că dorește ca mama lui să fie adusă spre a-și lua rămas bun de la ea. A fost adusă mama și copilul cu ștreangul la gât, îi zice; — apropie-te să te sărut mamă, pentru ultima oară. Mama s-a apropiat, dar în loc de sărutare, fiul și-a înfipt dinții în obrazul mamei și scuipând carnea a strigat: să știe toată lumea, că dacă mă învățai calea cea bună a vieții astăzi nu eram aici! Ce vor zice copiii tăi, mamă, de învățătura și pilda ce le-o dai? Când își vor da seama te vor binecuvânta sau blestema? O, dacă toate mamele și-ar da seama de marea răspundere pe care Dumnezeu le-a încredințat-o și vor lua pilda Sfintei Fecioare arătând copiilor lor calea, pe Iisus, care este adevărul și viața.

Păr. Cornel Avramescu

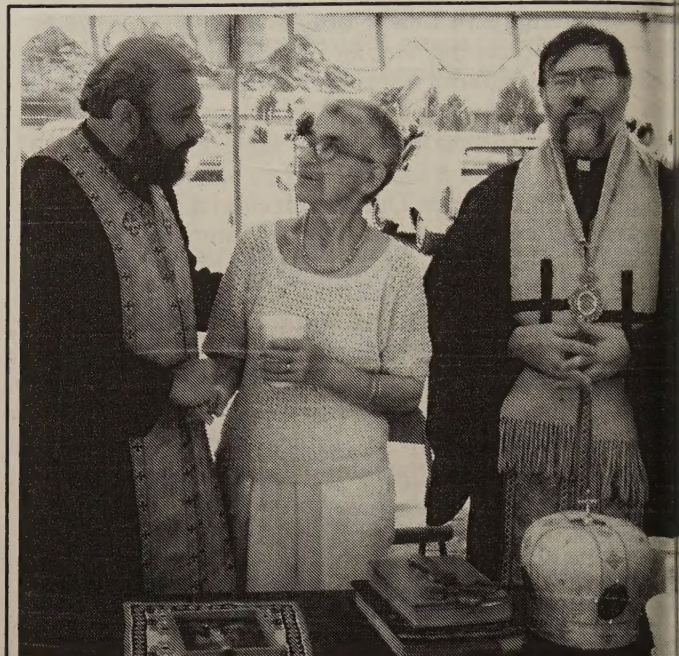
ADOPTAREA SATELOR ROMÂNEȘTI

În luna Februarie, în Belgia a luat ființă o organizație cu numele de "OPERATION ROMANIAN VILLAGES" care a pornit o campanie de adoptare a satelor românești și are ca scop ca fiecare din cele 13.123 de sate românești să fie adoptate de sate din țările din Vest. Belgia va adopta 280, Anglia 2000, Franța 600, Elveția 120.

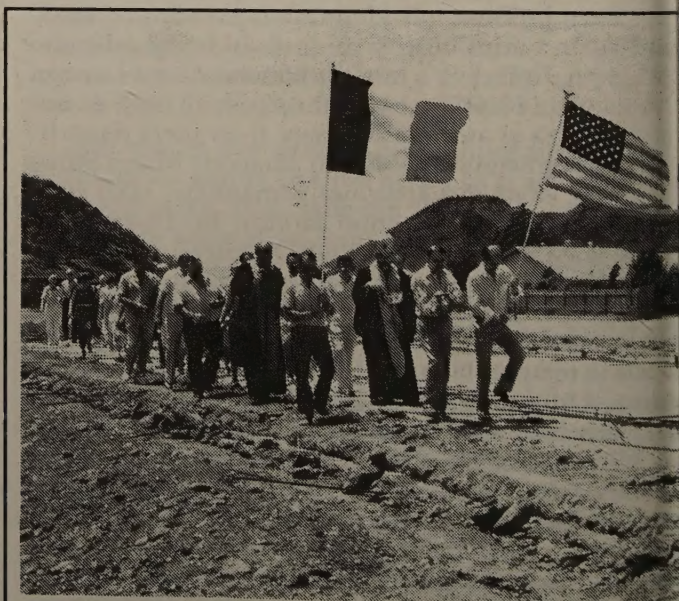
Celelalte țări urmează să participe și numărul va crește până când toate cele aprox. 13.000 de sate vor avea "surori gemene." Chiar și Ungaria va participa și va adopta 80 de sate.

Sf. Ioan Botezătorul, Phoenix

Bunul Dumnezeu ne-a trimis ajutorul Său nemărginit prin familia Heiuș — Tuttle din California, donatoarea noastră și cu donațiile celor aprox. 40 de membri, cele ale parohiilor surori și ale altor persoane, s-a început construcția hălei Bisericii. Duminică 9 Iulie, P.S. Sa Episcopul Nataniel și Păr. Aurel Todorescu au oficiat slujba de sfințire a începutului lucrărilor.

Mrs. Tuttle, binefăcătoare și donatoare, P.S. Sa Episcopul Nataniel și Păr. A. Todorescu, cu ocazia sfințirii lucrărilor.

Procesiunea în jurul locului pe care se va construi noua hală.

Sfinții noștri Părinți n-au folosit niciodată cuvântul “transcendență,” deși ideea ebraică a transcendenței găsit-o pretutindeni în paginile Scripturii. Cuvântul acesta l-au zămislit latinii și noi l-am moștenit de ei, compromis, tâlmacit și răstălmacit de filosofi, pus pe unde trebuie și pe unde nu trebuie. Însăși prescripția ca “mai presus de,” nu sunt libere de ambiguități, când voiesc să indice “transcendență,” parece sufletul, de pildă, este “mai presus de” trup și nu-i este prin aceasta transcendent, după cum rânduiala îngerilor este “mai presus de” rânduiala cea dată a lumii, dar aceasta nu implică nicio transcendență. Pentru Sfinții Părinți, singurul cuvânt care neștirbit și fără rătăcire putea întinde către “transcendent” mintea cea trasă în jos de diavoli, era de agenetos, necreat.

Lumina pe care ochii Apostolilor au văzut-o, era creată și inaccesibilă, cum o mărturisește Sf. Ioan Maschin: “astăzi, abisul luminii inaccesibile, astăzi ca necircumscrisă a strălucirii dumnezeiești, a luminii pe Apostoli pe muntele Thaborului.” Iar Sf. Evangelist Luca nu spune că Apostolii au văzut “norul” ci rămas în afara lui, ci “s-au spăimântat când au văzut în nor” (Luca 9/34), căci întunericul cel adânc, era lipsa luminii ci însăși izvorul luminii cu putință de privit.

Lumina pe care Apostolii au văzut-o la început strălucind de pe Fața Mântuitorului, spune la rândul Sf. Grigorie Palamas, era identică cu norul luminos pe care pe urmă i-a umbrit. Lumina de la început, fiind blândă, le-a îngăduit să vadă; apoi însă, strălucind negrită putere, n-a mai putut fi văzută din pricina strălucirii ei necreate, acoperind într-o umbră ei izvorul luminii dumnezeiești și veșnice, Soarele Dreptății, Hristos. Potrivit analogiilor cu care Sf. Părinți își înșuieră ascultătorii, în însăși rânduiala celor create, soarele de pe cer face posibilă vederea cu lumina celor sale, dar orbește pe cei care l-ar privi direct. Și nu este în firea soarelui sensibil să apară când vrea să lumineze pe cine vrea el. Hristos însă, Soarele după apus al Adevărului și Dreptății, strălucește belșugat și mântuitor doar asupra celor peste care este și atât cât voiește. De aceea, când a voit, s-a arătat ca un soare văzut de ochii apostolilor. Dar apoi, strălucind, tot după cum a voit, într-un mod necunoscut celor derilor, s-a făcut nevăzut ochilor, din pricina transcendenței strălucirii Sale, ca și cum ar fi intrat într-un nor luminos. Și din acesta, glas s-a auzit zicând: “Acesta este Fiul Meu cel iubit, de El să ascultați” (Luca 9/35). Și la auzul glasului “ucenicii au căzut cu fața la pământ și s-au spăimântat foarte” (Matei 17/6).

Ucenicii nu s-au spăimântat din pricina glasului, căci acesta s-a mai auzit și în alte împrejurări: în valea Iordanului la Botezul Domnului sau în Ierusalim, înainte de pătımirea Sa mântuitoare, când Hristos a spus: “Părinte, preaslăvește-Ți numele” și glas din cer a venit:

“L-am preaslăvit și iarăși îl voi preaslăvi” (Ioan 12/28) și toată mulțimea l-a auzit dar nimeni n-a căzut și nu s-a spăimântat. La Schimbarea la Față însă, n-a fost numai glasul din cer ci și lumina neîncăpută care strălucea, în timp ce glasul dezlega cerurile. De aceea Sfinții Părinți purtători de Dumnezeu au recunoscut că nu din pricina glasului, ci din pricina strălucirii dumnezeiești a luminii necreate, ucenicii au căzut cu fața la pământ și s-au spăimântat foarte.

Cei care sunt incapabili să înțeleagă realitățile Duhului se prăbușesc într-o altă prăpastie a cugetării, spunând că această lumină mai presus de fire și necreată, nu este Slava lui Dumnezeu, nici Împărăția Sa, nici Frumusețea Sa, nici Harul Său, ci este însăși esența lui Dumnezeu. După ce au calificat-o drept sensibilă și creată, acum afirmă că este firea lui Dumnezeu! Dar Domnul însuși spune că această slavă nu este comună doar Tatălui și Fiului, ci și sfinților îngeri, precum e scris: “Cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, de acesta și Fiul Omului se va rușina, când va veni întru slava Sa și a Tatălui și a sfinților îngeri” (Luca 9/25). Ar trebui deci socotit că îngerii și Dumnezeu au aceeași fire? Dar oamenii însăși, cei sfinți și vrednici se împărtășesc de această slavă și de Împărăția lui Dumnezeu. De aceea Sfinții Părinți spun că Tatăl și Fiul și Sfântul Duh au slava, împărăția, frumusețea sau harul după fire, dar niciuna nu este firea însăși; iar sfinții îngeri și oamenii le dobândesc prin har.

Această Slavă dumnezească și necreată s-a arătat pe muntele Thaborului comună atât dumnezeirii Cuvântului cât și trupului Său, dar nimeni nu este îndreptățit să spună că firea din care a izvorât este comună atât dumnezeirii cât și trupului Său. Slava a fost văzută de Apostoli după cum a fost văzută și de profeții Vechiului Legământ, făcându-se strălucitori de strălucirea cea veșnică prin împărtășirea luminii necreate, dar niciunul n-a spus că a sălășluit în ființa și firea lui Dumnezeu, pentru că niciunul nu l-a văzut sau cunoscut ființa și firea.

Sfinții Părinți au spus însă că această lumină dumnezească este dată fiecăruia “cu măsură”, îngăduindu-se “mai mult” sau “mai puțin,” după puterea și vrednicia primitorului, împărțindu-se neîmpărțit, revărsându-se nerevărsat, cuprinsă fără cuprindere. Mai mult decât atât: pe muntele Thaborului, într-o aceeași lumină a strălucit atât atotcuratul trup al lui Hristos cât și veștmintele Sale, dar nu cu aceeași intensitate. Fața Lui a strălucit ca soarele, iar veștmintele Lui s-au făcut albe ca lumina (Matei 17/2) sau ca zăpada “cum nu poate înălbi, așa pe pământ înălbitorul” (Marcu 9/3), devenind luminoase din pricina apropierei lor de trup și nu pentru că ar fi fost izvor de lumină cum s-a arătat a fi Fața. Aceasta nu înseamnă însă că strălucirea veștmintelor era alta decât cea necreată a slavei, căci pomenindu-le strălucirea, evangheliștii au voit să arate cum este veștmântul slavei cu care se vor îmbrăca cei drepti și sfinți ai lui Dumnezeu, amintind totodată cum era

(cont. la pag. 24)

ȘTIRI DIN PAROHII

Biserica Sf. Treime — Vancouver

Biserica Sfânta Treime-Vancouver, B.C. a sărbătorit Hramul bisericii, Duminică 18 Iunie 1989. Sfânta Liturghie a fost oficiată de către P.C. Arhim. Martinian și a fost urmată de o masă comună. La acest eveniment a fost invitat și Fr. Evan Lowig, preotul paroh al Bisericii Sfânta Înviere O.C.A. din Vancouver.

Cu aceeași ocazie a fost deasemenea sfințit noul iconostas portabil, la care au lucrat membrii parohiei, Francis Endres, Benny Nenson, și Daniel Popdan.

Anunț: Parohia noastră caută un cântăreț, care să aibă responsabilitatea și cunoștințele necesare să organizeze corul parohiei. Rugăm ca cei interesați să se adreseze Domnului Dan Manarovici Președintele Consiliului pe adresa parohiei P.O. Box 86431 North Vancouver, B.C. V7L 4K6 Canada, sau la tel. (604) 987-0505.

Parohia Sfânta Treime din Vancouver, B.C. a fost vizitată de către Prea Cucernicul Părinte Lucian GAFTON, parohul Misiunii Sfântul Duh O.C.A., din Venice Florida, Diocesa de Sud și a săvârșit Sfânta Liturghie Duminică 16 Iulie și Duminică 23 Iulie 1989. La Slujba din 23 Iulie a participat și Diaconul Andrei Somow cu o parte din congregația parohiei Sfânta Înviere O.C.A.

Își Caută Fratele

Dna Geta Stere Neculce și fiica Luminița caută pe fratele și unchiul lor, Dumitru (Mitică) Stere. Iată câteva date personale: s-a născut în 1921 în com. Saraiu, jud. Constanța din părinții Xenofon și Elena Stere. După absolvirea Politehnicii din București, în 1949 a fugit prin Iugoslavia și a trăit în Franța până în 1969 când vine în Statele Unite.

Cei care au vreo informație sunt rugați să scrie la: Valeria Enacopol, 7836 N. Crawford, Skokie, IL 60076, USA sau să telefoneze la (312) 675-6143.

PARASTAS: În 4 Iunie 1989, s-a ridicat un parastas de 6 luni în memoria adormitei în Domnul, Yelca Bogdan, decedată în Utica, MI., și înmormântată în Akron, Ohio alături de soțul său George Bogdan, trecut la cele veșnice în 1961. Parastasul a fost oferit de către d-na Flora Mirsch, fiica decedatei. Bunul Dumnezeu să primească jertfa aceasta pământească, iar pe adormita să o odihnească cu dreptii. Veșnică să fie pomenirea ei.

LUMINĂ LINĂ RECTIFICARE

Abonamentele și corespondența pentru LUMINĂ LINĂ sau JOYOUS LIGHT să se expedieze la adresa:

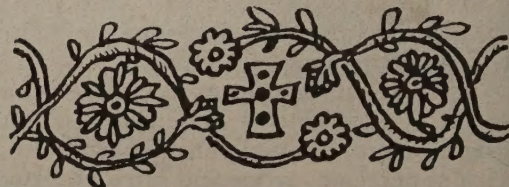
“LUMINA LINĂ” sau “JOYOUS LIGHT”
54 N. Adams Rd., Suite 145
(nu menționați P.O. Box)
Rochester Hills, Michigan 48309

SCHIMBAREA LA FAȚĂ:

(cont. de la pag. 23)

acoperământul sau tunica nepăcătoșeniei pe care Adam a dezbrăcat-o prin neascultare, văzându-se apoi gol rușinându-se. Și iarăși, tot pe munte, Moise și Ilie au apărut în aceeași slavă, dar nici unul n-a strălucit cu o strălucire ca a soarelui; cât despre Apostoli, ei au văzut slava, dar niciunul nu a putut-o privi direct. Iar deci slava sau harul măsurat fără măsură și împărțit fără împărțire, admitând un “mai mult” fără îmbogățire și un “mai puțin” fără sărăcire, rămânând veșnic una, atunci, acum și totdeauna și în vecii vecilor aceeași.

Dinu Crug

Second Class
Postage Paid
at Jackson
and additional
offices

SOLIA NEWS (The Herald)
146 W. Cortland
Jackson, MI 49201-2208
Return Postage Guaranteed

ORTHODOX INSTITUTE
2400 RIDGE ROAD
BERKELEY, CA
94709- SAMPLE